

Johannes 8:12 | Jezus is de sleutel tot echt leven

In het donker zie je niets. Niet waar je bent, niet hoe de wereld er uit ziet, niet wat je moet doen. In het licht ga je het allemaal begrijpen. Jezus zegt: 'ík ben het licht'. Je gaat de wereld en het leven niet begrijpen door je verstand, of door dicht bij jezelf te blijven, maar door Jezus te volgen.

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: NLB Gezang 695 : 1, 2 en 5

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: NLB Psalm 27 : 1 en 2

Gebed

Kinderen naar club

Leefregels: 1 Johannes 1 : 5 – 10

Zingen: NLB Gezang 637 : 1, 2 en 4

Lezen: Johannes 8 : 12 – 30

Zingen: GKB Psalm 36 : 3

Preek over Johannes 8 : 12

Zingen: Opwekking 595

Kinderen terug

Zingen: Kids Opwekking 46

Gebed

Collecte

Zingen: Opwekking 214

Zegen

Jezus is de sleutel tot echt Leven

Inleiding

dia 1 – licht

Het gaat vandaag over licht en donker.

Jezus is het licht, en zonder Jezus is het donker.

Dat thema van licht en donker kom je in de bijbel veel tegen, en er zijn ook heel veel liederen over geschreven.

Dat was voor vandaag wel makkelijk:

ik hoefde niet lang te zoeken naar liederen die we konden zingen.

Een belangrijk thema dus,

maar wat bedoel je er nou eigenlijk mee

als je zegt dat Jezus het licht is?

Wat is het verschil tussen leven in het licht, en leven in het donker?

Dat wil ik graag duidelijk maken met een experiment.

Daarbij heb ik een vrijwilliger nodig, het liefst iemand onder de 12.

Wie wil mij even helpen?

Ik zal uitleggen wat de bedoeling is.

Ik heb Daniëls bestuurbare auto meegenomen,

en de opdracht is heel simpel: rijdt hem naar de piano.

Maar dat is eigenlijk te simpel, dus we maken het iets moeilijker:

dat doe je geblinddoekt.

Ben je er klaar voor?

Laten we maar stoppen met die blinddoek,

en het ook nog even zonder blinddoek doen!

Het verschil lijkt mij duidelijk.

Met een blinddoek voor je ogen

heb je geen flauw idee waar je mee bezig bent.
Je ziet niet waar die auto staat en wat de handigste weg naar de piano is.
Op goed geluk laat je de auto rijden,
je botst veel, maar je komt niet bij de piano...
Het donker is een complete chaos!

dia 2 – Jezus is de sleutel tot echt leven
En nu naar die uitspraak van Jezus.
Johannes 8:12: ‘Jezus nam opnieuw het woord.
Hij zei: “Ik ben het licht voor de wereld.
Wie mij volgt loopt nooit meer in de duisternis,
maar heeft licht dat leven geeft.”’
Anders gezegd: ‘zonder mij is het alsof je geblinddoekt leeft.
Je ziet de wereld en het leven niet zoals het is,
je kunt het niet begrijpen, en daarom ook geen goede keuzes maken.
Met die blinddoek voor je ogen kun je niet leven zoals het bedoeld is.
Maar ik ben het licht, en als je daar je ogen voor open doet,
dan kun je leven zoals het is bedoeld, dan kun je écht leven!’
Thema vanmorgen is: Jezus is de sleutel tot echt leven.

1. Pogingen het leven te vatten

dia 3 – pogingen het leven te vatten
Met dat thema van licht en donker kun je veel kanten op,
en ik twijfel er niet aan dat je nog veel meer kunt zeggen
over dat Jezus het licht voor de wereld is,
dan wat ik er vandaag over zeg.
Het stukje wat ik er vandaag uit wil halen
is dat je in het licht de wereld en het leven beter begrijpt,
en dan dat je daardoor ook de goede keuzes kunt maken.
Net als met die auto: zonder die blinddoek
is het geen enkel probleem om de goede weg naar de piano te vinden.
Mensen zijn altijd op zoek geweest naar dat licht,
om te proberen het leven te vatten,

om een betere wereld te krijgen, die klopt.

dia 4 – Joods: God is het licht, de wet een lamp
Laten we kijken naar 3 pogingen, 1 van vroeger, 2 van nu.
Eerst die van vroeger: de Joden in de tijd van Jezus.
Want zij zijn de eersten die het Jezus horen zeggen:
'ik ben het licht voor de wereld.'
Maar wat was volgens de Joden nou eigenlijk het licht,
de sleutel tot het leven zoals het bedoeld is?

Nou, het Joodse antwoord is heel duidelijk: God zelf is het licht!

Bijvoorbeeld Psalm 27: 'de Heer is mijn licht.'

Al het licht komt van God.

En dat licht komt naar mensen toe door Gods woord, door zijn wet.

Bijvoorbeeld Psalm 119: 'uw woord is een lamp voor mijn voet,
een licht op mijn pad.'

Dus: wil je in het licht leven, wil je leven zoals het bedoeld is,

houd je dan aan wat God zegt!

Houd je aan de wetten, ze zijn er niet voor niets,
God heeft ze gegeven zodat je in het licht leeft.

Tegen die achtergrond doet Jezus zijn uitspraak.

Maar hoe proberen wij, in onze cultuur, het leven te vatten?

Wat is voor ons het licht, de sleutel om dit leven en de wereld te begrijpen?

Dat is een vraag over heel grote dingen,
dus ik vind dat ik er voor de verandering

ook eens 2 grote woorden tegenaan mag gooien: modernisme en postmodernisme.

Want die woorden hebben te maken met hoe wij proberen het leven te vatten.

dia 5 – modernisme: het verstand is het licht (Verlichting)

Eerst het antwoord van het modernisme: gebruik je verstand!

In de moderne tijd is het verstand heel belangrijk.

Eerst had je de middeleeuwen, ook wel donkere middeleeuwen genoemd,

daarna breekt langzaam maar zeker de moderne tijd aan, om in de tijd van de Verlichting, de 18e eeuw, volop door te breken:

het verstand is het licht geworden waarmee we naar de wereld kijken.

Daar zit dus zelfs al die tegenstelling tussen donker en licht in:

na de donkere middeleeuwen kwam de Verlichting.

Best een arrogante manier om tegen de middeleeuwen aan te kijken...

Hoe dan ook: sinds die tijd is de westerse samenleving sterk gestempeld door het verstand.

Moderne wetenschap kwam op en had voor allerlei problemen een oplossing,

zelfs voor dingen waarvan we niet eens wisten dat het een probleem was.

Het heeft de wereld onherkenbaar veranderd.

Nog altijd kijken we naar de wetenschap.

Moet het milieuvriendelijker?

Laat de wetenschap maar een oplossing geven.

Mag er niemand meer dood gaan aan kanker?

We zetten de wetenschap aan het werk.

Moet het verkeer veiliger worden?

Dat is een mooi klusje voor de wetenschap!

Want het gezonde verstand ziet het leven zoals het is, en de knappe koppen verbeteren deze wereld.

dia 6 – postmodernisme: jíj bent het licht

Maar naast dat modernisme is het postmodernisme ontstaan, vooral sinds de 2e Wereldoorlog.

Dat postmodernisme zegt: het is verstand is beperkt.

Kennis is relatief, en wat voor de een waar is, is dat voor de ander niet.

Maar met welk licht moet je dan de wereld in kijken?

Het postmoderne antwoord: het licht, dat ben jij zelf!

Even iets concreter: hoe maak je keuzes?

Natuurlijk gebruik je je gezonde verstand, maar wat je heel veel hoort is: 'je moet doen wat voor jou goed voelt.'

Dát is typisch postmodern.

Je keuzes zijn jóuw keuzes, daar moeten anderen van afblijven. Jij bent het licht, en als je maar dicht bij jezelf blijft, dan leef je zoals het leven bedoeld is.

2. Jezus: de sleutel tot leven

dia 7 – Jezus: de sleutel tot leven

Jezus zet daar iets heel anders tegenover:

'ík ben het licht voor de wereld.

Wil je het leven begrijpen, wil je een wereld die klopt, wil je leven zoals het bedoeld is, dan ben ik de sleutel: je moet bij mij zijn!'

Bij Jezus gaat de blinddoek af, zie je wat je aan het doen bent,

hoe je moet denken over wat er in je leven en in de wereld gebeurt,

zodat je kunt leven zoals God het heeft bedoeld.

dia 8 – enorme pretentie: alleen bij Jezus is licht

Het grote punt van Jezus is: ík ben het!

Dat is nogal een uitspraak, met een enorme pretentie.

Stel je voor dat je iemand tegenkomt die zegt: 'wil je leven in het licht?'

Stop maar met zoeken, je moet bij mij zijn, want ik bèn het licht.'

Zo iemand lach je uit, of je bent verbijsterd, of boos, maar de kans is vrij klein dat je hem serieus neemt.

Toch zegt Jezus het: je moet bij mij zijn – ik ben de enige bij wie licht is.

Zet dat maar eens tegenover die pogingen van ons.

Tegenover dat modernisme, met z'n verstand.

Jezus zegt: dat verstand gaat je niet redden,
dat verstand gaat de problemen van de wereld niet oplossen,
en geeft je niet het leven zoals het bedoeld is.

En eigenlijk weten we dat ook wel...

Het probleem van de wereld zit dieper, in de mensen zelf,
die met kennis prachtige dingen kunnen doen,
maar ook de meest afschuwelijke.

Het postmodernisme doet het niet veel beter.

Dicht bij jezelf blijven, dat klinkt mooi,
maar ik schrik wel eens van wat er allemaal in mijzelf is.

Ik geloof niet dat ik daar dicht bij moet blijven!

Jezus zegt: je moet niet dicht bij jezelf blijven,

want in jezelf is het donker,

maar ik ben het licht, dus blijf bij mij!

Maar Jezus zegt het óók tegen de Joden,

die God als hun licht hadden en de wet als een lamp.

Tegen de Farizeeën, de beste gelovigen, de vroomste mensen die
je kon vinden.

Jezus zegt: 'jullie denken dat je in het licht leeft?

Vergeet het maar! Als je niet in mij gelooft zul je in je
zonde sterven.

Want ik ben het licht.'

dia 9 – Jezus mag het zeggen: hij komt van de Maker

Als Jezus dat zegt, houdt iedereen zijn adem in.

Oei, is Jezus nu niet te ver gegaan?

Iedereen weet dat Góð het licht is, en nu noemt Jezus zich het
licht?

Hoe durft hij?! Wie denkt hij wel niet dat hij is?!

Jezus stelt zich op één lijn met God – dat kan hem de
doodstraf opleveren.

Maar Jezus is niet bang, hij weet dat zijn tijd nog niet
gekomen is.

Wel volgt er een lange en verhitte discussie.

Wat daarin opvalt: het woord 'licht' komt er niet een keer

meer in voor.

Het gaat helemaal over de vraag waar Jezus vandaan komt.
Het lijkt een lang zijspoor, muggenziften met de Farizeeën,
in plaats van het te hebben over waar het over móet gaan.
Maar dat is het niet: juist omdat Jezus van de Vader komt,
kan Jezus het licht van de wereld zijn.

Jezus zet God en de wetten uit de bijbel niet aan de kant,
maar zegt: 'ik kom van God,

en in mij zie je nog veel beter wie God is.

Ik kom van jullie Maker, ik bèn jullie maker.

Geeft mij dat niet het recht te zeggen dat ik het licht ben?

Dat ik de sleutel ben tot het echte leven?

Als er iemand is die weet hoe het leven bedoeld is, dan ben ik
het wel!

Dus geloof mij als ik zeg dat ik het licht ben.'

dia 10 – echt leven: liefde die geeft

Maar wat zie je dan?

Als je je open ogen doet voor het licht van Jezus?

Wat leer je dan over het leven?

Je ziet liefde.

Geen oppervlakkige en kleffe liefde, maar opofferende liefde.

Je ziet Jezus leven op een compleet nieuwe manier.

Jezus gaat niet op zijn gezonde verstand af –

dan zou hij lekker bij de Vader zijn gebleven.

Jezus gaat, God zij dank, niet af op wat goed voelt – hij
draagt juist zijn kruis.

Jezus gaat op een verrassende manier met Gods geboden om,
en blijft het maar zeggen: het gaat om liefde.

Niet die kleffe liefde, maar die liefde die alles geeft.

Jezus geeft zichzelf.

Hij, het licht voor de wereld, wordt gekruisigd, en dan wordt
het 3 uur donker!

Het licht gaat de duisternis in,

en verdrijft zo de duisternis die hem niet kan houden.

In dat alles laat Jezus zien wat leven is,

en dat niet alleen: hij maakt het weer mogelijk!

Als hij het licht in je leven is, dan zegt Jezus dat je zelf ook licht hebt.

Dát is de sleutel tot echt leven.

3. In het licht

dia 11 – in het licht

Jezus zegt: 'ik ben het licht voor de wereld.

Wie mij volgt loopt nooit meer in de duisternis, maar heeft licht dat leven geeft.'

Wil je in het licht leven, dan komt het dus aan op Jezus volgen.

dia 12 – al het andere is duisternis

Want al het andere is duisternis.

Als Jezus niet jouw licht is,

is het alsof je met een blinddoek voor

die bestuurbare auto bij de piano probeert te parkeren.

Al die manieren waarop wij proberen het leven te vatten, het zijn allemaal pogingen om zonder Gods licht te leven.

We zeggen tegen God: 'we zoeken het zelf wel uit!'

Maar als mensen denken dat zij het licht gevonden hebben: berg je dan maar!

Maak niet de fout in het donker te blijven en in je zonde te sterven!

Bij God, alleen bij God, vind je het leven zoals het bedoeld is.

Alleen Jezus is het licht!

dia 13 – laat Jezus je licht zijn!

Dus doe die blinddoeken af

en vertrouw erop dat je bij Jezus het echte leven vindt.

Ook als het wel eens anders lijkt.

Want het is niet zo dat als jij met de liefde van Jezus gaat liefhebben,

dat iedereen je dan ook die liefde teruggeeft.

Je zult oneerlijk behandeld worden – net als Jezus.

Maar geef niet op!

Want liefde, échte liefde, is wat de wereld nodig heeft,

is wat het leven leven maakt.

Laat Jezus je licht zijn – dan leef je echt!

Amen.

Johannes 6:35 | Jezus vult je leegte

Voel je je wel eens leeg? Jezus zegt: ik ben het brood van het leven, en als je daarvan eet, krijg je nooit meer honger. Jezus heeft het over de honger van het hart. Hij is veel beter dan welke sensatie ook maar.

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB/NLB Psalm 66 : 1 en 3

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Opwekking 734

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Johannes 6 : 25 – 59

Zingen: GKB Psalm 78 : 1 en 7

Preek over Johannes 6 : 35

Zingen: Opwekking 520

Kinderen terug

Leefregels

Zingen: NLB Gezang 675 : 1

Gebed

Collecte

Zingen: NLB Gezang 687 : 1, 2 en 3

Zegen

Jezus vult je leegte

Inleiding

dia 1 – martenastins

Vorig weekend was ik met de kinderen in het Franeker museum: museum Martena.

In het museum is van alles te zien, van het leven in een stadskasteel – want dat was het museumgebouw –

tot de geschiedenis van de Franeker universiteit.

Je blijft je klein voelen als je in de professorenkamer staat, en wordt aangekeken door zo'n 30 hoogleraren, bij wie er geen glimlach of bemoedigend knikje van af kan. Alsof ze zeggen: 'je bent gezakt.'

dia 2 – kunstwerk

Laten we dus maar snel naar de leukere delen van het museum gaan.

Het hoogtepunt is toch wel de zolder, waar 2 'mechanische meesterwerken' worden tentoongesteld.

Een enorme miniatuurkermis, en een kunstwerk waar een bijbelverhaal over koning Salomo wordt nagespeeld.

Over die laatste wil ik het even hebben.

Dit kunstwerk is gemaakt door een zekere Jan Elzinga, en in het museum wordt het een 'mechanisch kunstwerk' genoemd. Ik zou er ook geen betere naam voor kunnen vinden.

Het lijkt wat op een poppenkast of marionettenshow, maar dan zonder dat mensen de poppen moeten bewegen: daar zorgt de techniek voor.

Een elektromotor drijft de boel aan, en via een heel stelsel van overbrengingen

komen de poppen in het kunstwerk in beweging.
In 35 minuten wordt het verhaal nagespeeld
van 2 vrouwen die bij koning Salomo komen
en ruzie hebben over een kind: van wie is het kind?
En dat dus allemaal mechanisch!

Elzinga bouwde dit meesterwerk rond 1900,
had een speciale kist om het in te vervoeren,
en trok daarmee, per trein, het land door,
om zijn voorstelling overal uit te voeren.
Zelfs de koningin, Wilhelmina, kwam kijken!
Maar na verloop van tijd had iedereen het wel gezien,
35 minuten was ook wel wat lang voor dit verhaal,
en nog belangrijker: de bioscoop rukte op,
en daar was het spektakel nog veel groter dan bij dit
kunstwerk.

dia 3 – Jezus vult je leegte
Mensen blijven altijd op zoek
naar dingen die nog spectaculairder zijn.
Eigenlijk best een triest verhaal: is het nou nooit ons goed
genoeg?
Er is een leegte die we proberen te vullen, maar het lukt maar
niet.
Maar dan zegt Jezus, in Johannes 6:35:
'Ik ben het brood dat leven geeft.
Wie bij mij komt zal geen honger meer hebben,
en wie in mij gelooft zal nooit meer dorst hebben.'
Anders gezegd, en dat is ook het thema:
Jezus vult je leegte.

1. Een hongerig hart

dia 4 – waar het om gaat: rusteloos en leeg gevoel
Want in Johannes 6 gaat het niet zozeer over eten en drinken.
Ja, Jezus noemt zichzelf het brood,
maar de honger waar Jezus het over heeft,
is een andere honger dan wanneer je een tijdje niet hebt
gegeten.

Het is niet zo dat je als christen nooit meer hoeft te eten omdat je als je in Jezus gelooft nooit meer last hebt van een rammelende maag.

Jezus heeft het over een diepere honger, de honger van het hart.

Maar wat is dat dan?

Het heeft te maken met het voelen van een leegte in je.

Je mist iets in je leven, iets om vóór te leven.

Het leven gaat z'n gangetje,

maar wat stelt jouw leven eigenlijk voor, wat heeft het voor zin?

Is dit alles, is dit leven?

Het is een rusteloos, ontevreden, gejaagd gevoel.

Je kunt niet even stilstaan,

want dan verveel je je, en wordt je gek van jezelf.

dia 5 – onze manieren om de honger te stillen (bingewatchen)

Misschien herken je die honger van het hart,

misschien vind je het ook nog wat te vaag.

Wat veel minder vaag is,

is hoe wij proberen dat gevoel van leegte op te lossen.

Dat kan werkelijk van alles zijn.

Ik heb het al eens eerder genoemd: bingewatchen.

Niet 1 aflevering van een tv-serie kijken,

maar direct de halve serie op 1 avond.

Het viel mij laatst op dat de Nederlandse Publieke Omroep

er zelfs reclame mee maakt:

de beste series om te bingewatchen...

De hele avond kijk je tv, maar waarom?

Is het misschien omdat je vlucht voor een leeg gevoel?

Maar het kunnen ook hele andere dingen zijn.

Eten bijvoorbeeld: dat eten, en vooral ook goed eten,

of dat nu gezond of lekker of milieubewust is,

dat eten zo belangrijk voor je is, dat het een levensdoel wordt.

Nog duidelijker is het bij verslavingen:

roken, seks, drugs, gamen,
maar ook de verslaving aan complimenten, werk of geld
uitgeven:
waar loop je voor weg?

De oude Romeinen zeiden het al: 'geef het volk brood en
spelen.'

We moeten vermaakt worden om een leegte te verstoppen.
We hebben Jan Elzinga's nodig, met hun voorstellingen,
bioscopen en Netflix, en misschien nog wel heftiger.
Want je hart heeft honger.

dia 6 – Johannes 6: mensen op zoek naar sensatie

Dat is precies de reden dat in Johannes 6 zo veel mensen bij
Jezus zijn.

Ze zoeken een verzetje, wat sensatie.

Ze hebben Jezus aan het werk gezien, en dat was veelbelovend.

Dat wordt aan het begin van Johannes 6 beschreven:

de mensen hebben gezien wat voor wonderen Jezus heeft gedaan,
en komen daarom achter hem aan.

Er is wel een probleem: ze hebben geen eten meegenomen.

Maar gelukkig: van 5 broden en 2 vissen deelt Jezus uit.

Iedereen heeft genoeg: er blijft zelfs over!

Zo'n wonder is precies wat de mensen zo trekt in Jezus.

dia 7 – Victor

Dus de volgende dag zijn ze er weer, op zoek naar nog meer
sensatie.

En Jezus doorziet het.

'Jullie komen niet voor mij.

Jullie zien de wonderen die ik doe,

maar zien de God die erachter zit over het hoofd.'

De mensen behandelen Jezus als een soort rondtrekkende Victor
Mids,

iemand die de meest waanzinnige trucs kan doen,

en waar je niets van wilt missen.

Want hun hart heeft honger!

2. Jezus is Gods 'superfood'

dia 8 – Jezus is Gods 'superfood'

Maar Jezus is geen illusionist.

Het volk kan dan wel brood en spelen zoeken,
dat is niet waar Jezus voor gekomen is.

De mensen zoeken het verkeerde,
en daarom zegt Jezus: 'ik ben het brood dat leven geeft.'

dia 9 – superfood

In de supermarkt, of speciale gezondheidwinkels, kun je het tegenkomen:

een schap vol met 'superfoods'.

Geen gewoon eten, maar extra gezond en voedzaam.

Gojibessen, chiazaad, zeewier, en meer van dat soort exotische dingen.

Maar ook gewonere dingen zoals boerenkool en tomaten horen erbij.

Jezus, zou je kunnen zeggen, is Gods superfood.

Veel beter dan al die dingen waarmee wij ons hongerige hart voeden.

Jezus als levensbrood is zo voedzaam,
dat als je er van eet, je nooit meer honger zult hebben!

Dát is nog eens superfood!

dia 10 – wij krijgen steeds weer honger

Het geeft direct ook het probleem aan

van de dingen waarmee wij onze honger proberen te stillen.

Ze kunnen wel even dat gevoel van leegte, die onrust,
wegnemen,

maar het komt altijd weer terug.

Sterker nog: wat je eerst voedzaam vond,

geeft na verloop van tijd steeds minder voldoening,

dus het moet steeds heftiger.

Eerst was dat kunstwerk van Salomo's oordeel een belevenis,

maar toen de bioscoop oprukte, had dat kunstwerk afgedaan.

En wat is er, juist in onze wereld, enorm veel te beleven!

Virtual reality, wereldreizen, extreme sporten –

je moet het allemaal een keer gedaan hebben.
En dan steeds net weer een schepje er bovenop.
Want uiteindelijk krijg je steeds weer honger.

Jesaja profeteert daar al over.

Luister maar naar Jesaja 55:2:

‘Waarom geld betalen voor iets dat geen brood is,
je loon besteden aan wat niet verzadigen kan?’

Wij jagen maar door, maar wat levert het op?

Komen we echt tot rust, tot onze bestemming,
in al de dingen die de wereld aan brood en spelen biedt?

Maar Jesaja gaat verder:

‘luister aandachtig naar mij, en je zult ruimschoots te eten
hebben

en genieten van een overvloedig maal.’

dia 11 – Jezus vult je echt

Dát is Jezus, en ik denk dat als Jezus zegt dat hij het brood
van het leven is,

hij deze tekst uit Jesaja ook in het achterhoofd heeft.

Jezus zegt: ‘ik vul je echt!

Ik ben veel beter voedsel dan die verzetjes waar jullie
achteraan lopen.

Jullie proberen voor de leegte in je te vluchten.

Maar ik wil die leegte vullen.’

En let op: het brood dat Jezus geeft,

dat zijn niet de wonderen die Jezus doet,

niet de wonderlijke goocheltrucs waar de mensen achteraan
lopen.

Jezus zegt ‘ík ben het brood.’

Net zoals hij later, in Johannes 14, zegt: ‘ík ben de weg.’

2 Weken geleden hadden we het erover:

Jezus wijst niet de weg, maar ís de weg.

Zo is het hier ook: Jezus geeft geen brood, maar is zelf het
brood.

Dat is natuurlijk een raadselachtige uitspraak.

Verderop werkt Jezus het iets meer uit.

Het brood waar hij het over heeft, dat is zijn lichaam.
Jezus zal zijn leven geven,
om een nieuwe relatie met God mogelijk te maken.
Jezus zal sterven en in een nieuw leven opstaan,
en zo het patroon doorbreken van een mensheid die zich heeft
overgeleverd aan het kwaad.
Door Jezus mag jouw oude mens sterven,
en mag je opstaan in een nieuw leven, een leven met God.

dia 12 – echt leven is verbonden zijn met God

Want dát is het echte leven.

Jezus zegt het ook: 'wanneer iemand dit brood eet zal hij
eeuwig leven.'

'Eeuwig leven' – dat gaat niet alleen over dat het leven
eindeloos is.

Eeuwig leven is in de bijbel altijd dat je met God verbonden
bent.

Je bent gemaakt om op God aangesloten te zijn,
en zo lang je dat niet bent, zul je dat rusteloze gevoel
houden.

Dat hongerige hart hoort niet bij het leven, maar bij de dood.

Echt leven is leven met God.

Voor dat leven is Jezus het brood.

Brood: dat is een eerste levensbehoefte.

Zonder te eten kan niemand leven.

Zo is Jezus ook: van levensbelang.

Als je dít brood eet krijg je echt leven!

3. Is er geen ander brood?

dia 13 – is er geen ander brood?

Dat zegt Jezus.

Maar is het echt zo?

Is hij het enige brood dat je honger kan stillen?

Klopt het wel dat alleen hij de leegte vult?

Is er geen ander brood?

dia 14- Jezus als brood roept weerstand op

Niet voor niets roept Jezus' verhaal grote weerstand op bij de

Joden.

Ik moet zeggen: Jezus probeert zijn boodschap ook niet vriendelijk te verpakken.

Moet je horen: 'als u het lichaam van de Mensenzoon niet eet en zijn bloed niet drinkt, hebt u geen leven in u.'

Nee, natuurlijk bedoelt Jezus niet dat we als kannibalen moeten aanvallen,

maar hij zegt het wel bewust op deze schokkende manier!

Waarbij je ook nog moet bedenken

dat het voor de Joden nog veel schokkender was dan voor ons.

Joden hadden hun voedselwetten, en 2 hoofdpunten daarvan zijn dat je geen rauw vlees eet en dat je geen bloed drinkt.

In de woorden die Jezus kiest sluit hij precies bij die regels aan,

en lijkt het alsof Jezus die regels aan zijn laars lapt.

Maar Jezus zegt het expres op deze manier

om binnen te komen bij die mensen die trucjes willen zien

en achteraf met hun vrienden bespreken hoe interessant het wel niet was.

Jezus wil niets minder dan dat ze hém aannemen.

Maar dat heeft wel een hoge prijs.

Eten van het brood dat leven geeft

is zeggen: de dood van Jezus is nodig om mij leven te geven.

Daar moet je dus wel je trots voor opzij zetten.

Het is nogal vernederend.

Eigenlijk zeg je ermee: 'ik ben verantwoordelijk voor het onrecht dat Jezus is aangedaan.'

Prachtig dat Jezus het brood is,

maar om het te eten moet je jezelf, met al je pretenties, opgeven.

Ook daarom lijkt het me niet zo gek de vraag te stellen:

is er geen ander brood?

dia 15 – maar: Jezus is de enige die je aan God verbindt

Vaak lijkt dat er in ieder geval wel te zijn.

Laten we niet doen alsof christenen gelukkig zijn,

terwijl wie geen christen is steeds die leegte voelt.
Nee: christenen kunnen die leegte net zo goed voelen,
en hun toevlucht nemen tot aards brood.
Net zo goed kunnen niet-christenen heel gelukkig zijn,
en niet het gevoel hebben dat er iets in hun leven mist.

Tóch geloof ik dat er uiteindelijk geen ander brood is dan
Jezus.

Als het klopt dat we gemaakt zijn om met God te leven,
om aangesloten te zijn op onze maker,
als het klopt dat de honger die wij hebben een honger naar God
is,
dan is Jezus écht de enige die je kan vullen.

En dat geloof ik!

Zonder God kunnen wij het heel aardig voor elkaar hebben,
je kunt er een heel eind mee komen in het leven,
maar uiteindelijk mis je het belangrijkste.

Augustinus, een kerkleider uit de 4e en 5e eeuw, zei het zo:
'onrustig blijft ons hart totdat het rust vindt in u.'

Dat is precies wat christenen door de eeuwen hebben ervaren:
écht leven is leven in verbondenheid met God.

4. Eet van het levensbrood

dia 16 – eet van het levensbrood

Dus wil je leven, écht leven,
wil je dat die knagende onrust in je verdwijnt?
Eet dan van het levensbrood!

dia 17 – laat Gods geschenken niet Gods plaats innemen

Dat betekent niet dat je moet stoppen met al die andere dingen
die ik noemde.

Een avond op de bank hangen en series kijken: prima.

Aandacht besteden aan goed eten: niets mis mee.

Seks, geld, werk: bij goed gebruik zijn het prachtige cadeaus
van God!

Het gaat er niet om dat je als christen nergens meer van zou
mogen genieten,

omdat je pas van Jezus écht gelukkig wordt.

Nee: geniet van de mooie dingen in het leven die God geeft!
Als je maar niet verwacht dat die dingen de honger in je hart kunnen wegnemen.

Laat al die mooie dingen van God niet in de plááts van God komen.

Dat je pas gelukkig bent als... nou ja, noem maar op.

Nee, de basis is dat je echt leeft als je met God leeft, en dan mag je met een gerust hart van zijn geschenken genieten.

dia 18 – geloof 'in' Jezus: omarm hem!

Maar wat is dat dan, eten van het levensbrood?

Jezus legt het zelf al uit, nog voor hij zegt dat hij het brood is:

'dit moet u voor God doen: geloven in hem die hij gezonden heeft.'

Geloven in Jezus dus – dat is alles!

Maar 'geloven in' is wel meer dan 'geloven dat':

je kunt geloven dat Jezus geleefd heeft,

is gekruisigd, is opgestaan en op een dag terug komt: je houdt het voor waar.

Geloven 'in' gaat verder: je eet het levensbrood, je omarmt wie Jezus is, je maakt het je eigen.

Net als brood: je kunt er naar kijken, maar daar wordt je honger niet minder van.

Dan kun je het maar beter eten!

Geloven in Jezus is niet alleen kijken, maar ook eten.

En dan hoop ik dat je iets proeft wat naar meer smaakt.

Dat je iets proeft van het echte leven.

Dat je je minder leeg voelt, je honger en rusteloosheid gestild worden.

Dat je ervaart dat Jezus je echt geluk geeft,

en dat je al die andere mooie dingen kunt relativieren.

Jezus zegt: 'ik ben het brood dat leven geeft.'

Eet jij van dit hemelse brood?

Amen.

Johannes 15:5 | Vruchtbaar geloven

Christen zijn is niet hetzelfde als afwachten. Nu Jezus bij zijn Vader is, gaat hij door met zijn werk door zijn volgelingen heen. Als je aan Jezus verbonden bent, draag je vrucht. Dat is dan ook het geheim van een bloeiend geloofsleven en een aantrekkelijke kerk: blijf dicht bij Jezus!

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB Psalm 95 : 1, 2 en 3

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: NLB Gezang 656 : 1, 2 en 3

Gebed

Kinderen naar club

Leefregels: Galaten 5 : 13 – 26

Zingen: GKB Gezang 164 (canon)

Lezen: Johannes 15 : 1 – 17

Zingen: NLB Psalm 80 : 4, 6 en 7

Preek over Johannes 15 : 5

Zingen: NLB Gezang 838 : 1, 3 en 4

Kinderen terug

Gebed

Collecte

Zingen: Opwekking 710

Zegen

Vruchtbaar geloven

Inleiding

dia 1 – ziek

3 Weken geleden was ik ziek.

De griep die half Nederland al geveld had, kreeg ook mij in z'n greep.

Dus ik was heel erg zielig – vraag maar aan mijn vrouw...

Nu duurde die griep wel erg lang.

Ik ben wel eens 1 of 2 dagen ziek,

maar dat ik een hele week het liefst in bed lig,

dat heb ik volgens mij nog nooit eerder meegemaakt.

Dus toch maar eens de huisarts gebeld voor een afspraak – wat ik ook nooit doe.

Maar het was een vruchtbaar bezoekje.

Binnen 5 minuten stond ik weer buiten,

mét een recept voor een antibiotica-kuurtje.

Thuis ben ik direct met de kuur begonnen,

en tot mijn grote verbazing voelde ik me binnen een uur weer lekker,

na een week waarin mijn hele lichaam zeurde.

Natuurlijk, ik was er nog niet,

ik was blij dat ik nog even rustig aan kon doen om wat aan te sterken,

maar vanaf mijn bezoek huisarts was de stijgende lijn ingezet.

Het lijkt me dat je het daar als huisarts ook voor doet.

Het is fijn als je werk resultaat heeft.

Liever zo dan dat ik na een week weer op het spreekuur zou verschijnen

met de mededeling dat het allemaal niets heeft geholpen.

Resultaat is mooi!

dia 2 – leren

Je gaat ook niet een avond, misschien zelfs tot diep in de

nacht,
leren voor een belangrijke toets
om vervolgens een 3,5 te halen.
Natuurlijk, dat kan gebeuren, en dat is balen.
Dan heeft jouw blokken helemaal geen zin gehad.
Als je toch een nacht doorhaalt om te leren,
dan wil je ook wel graag resultaat zien.

dia 3 – vruchtbaar geloven

Resultaat: daar heeft Jezus het ook over.

Dat lees je in Johannes 15:5:

‘Ik ben de wijnstok en jullie zijn de ranken.

Als iemand in mij blijft en ik in hem, zal hij veel vrucht dragen.

Maar zonder mij kun je niets doen.’

Als wij in Jezus blijven, gebeurt er iets: we dragen vrucht!

In Jezus geloven werkt iets uit, heeft resultaat.

Daarom is het thema vanmorgen: vruchtbaar geloven.

1. Verlangen naar vrucht

dia 4 – verlangen naar een bloeiend geloof

‘Blijf in mij’, zegt Jezus, ‘dan zul je vrucht dragen.’

Wat een heerlijke belofte is dat!

Ik denk dat iedereen die in Jezus gelooft hier wel naar verlangt.

Zoals een huisarts blij is als zijn behandeling resultaat heeft,

zoals je blij bent als je na een nacht blokken ook een hoog cijfer haalt,

zo wil je als volgeling van Jezus ook vrucht dragen.

In je persoonlijke leven.

Dat je merkt dat geloven je een ander mens maakt.

We hebben uit Galaten 5 gelezen over de vrucht van de Geest.

Over liefde, vreugde en vrede,

over geduld, vriendelijkheid en goedheid,

over geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.

Wat is het heerlijk als je bij jezelf steeds meer van die

vruchten ziet.

Dat je bijvoorbeeld een driftkikker bent, dat is nu eenmaal je karakter,

maar dat je merkt dat je jezelf steeds beter kunt beheersen.

Of dat je een somberaar bent,

maar je merkt dat geloven in Jezus je vreugde geeft,

en dat daardoor je sombere inslag je leven niet beheerst.

Helemaal mooi is het als anderen dat ook aan je zien:

'wat is dat aan jou, dat je zo'n rust over je hebt?

Kun je mij leren hoe ik dat ook kan krijgen?'

Ook als gemeente verlangen we naar vrucht.

We willen graag een bloeiende, groeiende, levendige en aantrekkelijke gemeente zijn.

Een gemeente waar het helemaal geen vraag is

of je op zondag wel of niet naar de kerk gaat,

omdat het zo fijn is er te zijn dat je het echt ziet als het hoogtepunt van je week.

Dat je geen betere manier kunt bedenken om de week te beginnen dan samen te zijn met de gemeente.

Een gemeente waar je ook niet op het laatste moment nog binnenkomt,

maar waar je het liefst een half uur voor de dienst er al bent,

omdat je zo graag andere gemeenteleden ontmoet,

en dat het dan zo goed is samen dat de dienst maar een kwartiertje later begint.

Een gemeente waar we elke week gasten mogen verwelkomen,

die zich direct thuis voelen omdat de sfeer goed is.

Een gemeente die onmisbaar is voor je geloof,

en waar je enthousiast over vertelt aan anderen.

dia 5 – vrucht: laten delen in Gods liefde

Want dát is vrucht dragen.

Als wij vrucht dragen, dan is de liefde in alles te proeven.

In het gedeelte dat we uit Johannes 15 lezen,

heeft Jezus het eerst over vrucht dragen, en daarna over

liefde.

Daar komt vrucht dragen uiteindelijk op neer:

blijf in de liefde van Jezus, heb elkaar lief.

Geen gemakkelijke opdracht, want Jezus vertelt hoe ver die liefde gaat:

'er is geen grotere liefde dan je leven te geven voor je vrienden.'

En dat is voor Jezus geen grootspraak: het is precies wat hij gaat doen.

Liefde is dé vrucht, ook in Galaten 5:

al die vruchten van de Geest beginnen met de liefde.

Maar die liefde is niet alleen naar binnen toe,

dat je het als gemeente goed hebt met elkaar,

maar de buitenwereld op afstand houdt.

Jezus zegt juist:

'ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen.'

Op weg gaan: dat zegt Jezus vaker als hij zijn leerlingen er op uitstuurt

om de wereld te vertellen over het koninkrijk van God.

Vrucht dragen is ook dat die liefde van Jezus naar buiten gaat.

Dat Gods liefde door jou heen anderen bereikt.

Dat we een gemeente zijn waar mensen in aanraking komen met Jezus,

dat we uitstralen hoe goed het is met Jezus te leven.

We zijn een vruchtbare gemeente als mensen tot geloof komen.

dia 6 – of is het allemaal voor niets geweest?

Jezus zegt dit allemaal als de vrucht verder weg lijkt dan ooit.

Het is donderdagavond.

Eerder die avond hebben Jezus en zijn leerlingen gegeten.

Na het eten ontstond er een heel gesprek aan tafel – dat is Johannes 14.

Aan het einde van dat hoofdstuk zegt Jezus: 'kom, laten we

hier weggaan.'

Ik houd het er maar op dat ze dat inderdaad hebben gedaan, dat ze hun sandalen hebben aangetrokken voor een avondwandeling.

Ze gaan op weg naar de olijfgaard – het einde tegemoet.

Want dat is het: in de olijfgaard zal Jezus gearresteerd worden,

en dan is het afgelopen.

Is het dan allemaal voor niets geweest?

Het lijkt erop dat Jezus' eigen leven vruchteloos blijft.

Hij heeft zijn best gedaan, hij heeft ook een beweging op gang gebracht,

maar dat wordt nu vroegtijdig ten einde gebracht.

Juist nu lijkt het dat het leven van Jezus zinloos is geweest, zonder resultaat.

Tijdens die laatste avondwandeling begint Jezus over de wijnstok en de vruchten.

Precies wat de leerlingen nodig hebben.

Ze hebben 3 jaren van hun leven aan Jezus gegeven.

Jaren waar ze ook heel wat andere dingen hadden kunnen doen.

Bouwen aan een carrière, bouwen aan een huis, bouwen aan een gezin.

Maar dat hebben ze allemaal op een lager pitje gezet,

want Jezus had op hen een onweerstaanbare aantrekkingskracht.

Wat hebben ze deze jaren veel geleerd – ze hadden ze nooit willen missen.

Maar is het nu voorbij?

Eindigt het in een grote domper,

en moeten ze na de onvermijdelijke dood van Jezus

weer terug naar het leven zoals het was voor Jezus kwam?

2. Vruchtbaar geloven

dia 7 – Jezus is de wijnstok: visitekaartje van God (wijnstok)

En dan zegt Jezus: 'nee!

Het wordt allemaal anders, zeker weten.

Ik ga terug naar mijn Vader.

Het zal niet meer zo worden als de afgelopen 3 jaren.
Maar die jaren waren nog maar het begin!
De beweging die ik in gang heb gezet, stopt niet.
Door jullie heen ga ik verder met mijn werk!’

Jezus vergelijkt zichzelf met een wijnstok, een druivenplant.
Misschien wel omdat ze tijdens hun avondwandeling langs een
wijngaard liepen,

en Jezus aan de hand van de wijnstokken die iedereen daar ziet
nog eens uitlegt wie hij is.

Jezus is niet zomaar een wijnstok, maar de wáre wijnstok.

In de bijbel, in het Oude Testament,

wordt Israël op verschillende plaatsen met een wijnstok
vergeleken.

Bijvoorbeeld in Psalm 80, waar we al uit zongen.

Als je in Amsterdam een van de vele souvenirwinkels
binnenloopt,

vindt je overal tulpen, klompen en molens – en wiet.

Dat zijn onze nationale symbolen.

In de souvenirwinkels van Jeruzalem staat alles in het teken
van de wijnstok.

Maar die wijnstok is wel een pijnlijk symbool.

In Jesaja 5 gaat het over hoe teleurgesteld God is in zijn
wijngaard.

Het was Gods bedoeling dat Israël dicht bij God zou leven,

dat het leven in Israël daardoor goed zou zijn,

en dat andere volken daardoor aangetrokken zouden worden tot
Israëls God.

Maar daar is bitter weinig van terecht gekomen.

Israël had moeten bloeien, en zo een visitekaartje van God
moeten zijn,

maar volgens Jesaja 5 hangen er slechts wrange druiven.

Van deze wijngaard wil je geen wijntje!

Maar Jezus is de wáre wijnstok.

Eentje waar heerlijke druiven aan hangen!

Jezus wordt gedreven door de liefde van de Vader,

en iedereen, zelfs Jezus' vijanden, merkt dat aan hem.
Jezus wijst steeds naar de Vader,
nodigt steeds uit om de Vader te eren.
Jezus is hét visitekaartje van God.

dia 8 – Jezus draagt vrucht door zijn volgelingen heen
Uniek aan deze ik-ben-uitspraak van Jezus,
is dat hij niet alleen 'ik ben' zegt, maar ook 'jullie zijn'.
Jezus is de wijnstok, zijn leerlingen, zijn volgelingen,
en daar horen Jezus' volgelingen vandaag net zo goed bij, zij
zijn de ranken.

Nu moet ik bekennen dat ik van plantenkunde niet zoveel
verstand heb,
en ik me bij ranken dus niet echt een goede voorstelling kan
maken.

Ik heb nog geprobeerd op internet uit te zoeken hoe dat zit,
maar ik ben er weinig wijzer van geworden...

Toch denk ik dat het beeld wel duidelijk is:

druiven groeien niet direct aan de stam, daar zit altijd nog
iets tussen.

Dát zijn de volgelingen van Jezus.

Het leven van Jezus is niet vruchteloos,
ook niet als hij na Pasen teruggaat naar zijn Vader.

Jezus draagt vrucht door zijn volgelingen heen.

De verbondenheid tussen Jezus en zijn leerlingen blijft,
ook al is het anders dan het in de afgelopen 3 jaren was.

Als wij aan Jezus verbonden blijven,

dan stroomt de liefde van Jezus door ons heen,

en dan worden de vruchten van Jezus werk in ons zichtbaar.

In je eigen leven: dat je steeds meer op Jezus gaat lijken.

En in de gemeente: dat we een bloeiende gemeente zijn.

Er zit wel een andere kant aan.

Een harde kant ook.

Er zijn ranken die geen vrucht dragen.

Gelovigen, aan wie niet te merken is dat ze bij Jezus horen,
waar Jezus liefde niet doorheen stroomt.

Kerken, die in zichzelf gekeerd zijn.

Dan zegt Jezus: 'zulke ranken, daar heb ik niets aan.

Ze zitten alleen de groei van de andere ranken maar in de weg.'

Deze ranken worden afgesneden van de wijnstok.

Vrucht dragen is voor christenen niet een extraatje, iets voor de Jesus-freaks onder ons.

Als je als christen geen vrucht draagt, dan is er iets goed mis!

dia 9 –uiteindelijke doel: de grootheid van de Vader

Het christelijk geloof wordt wel eens vertekent.

Alsof het er om gaat dat je in Jezus gelooft,

dat hij is gekruisigd en opgestaan,

dat daardoor jouw zonden worden vergeven

en je in de hemel mag komen, het einddoel.

En op zich is dat nog waar ook,

maar het is wel een verknijpt, een half evangelie.

Jezus zet het in Johannes 15 anders neer.

Geloven in Jezus is veel meer dan bepaalde dingen voor waar houden.

Het is in Jezus blijven, innig aan hem verbonden zijn.

Als dat zo is, dan draag je vrucht.

En dan komt er een heel ander einddoel, vers 8:

'de grootheid van mijn Vader zal zichtbaar worden wanneer jullie veel vrucht dragen.'

Hét doel is de grootheid van de Vader!

Daarom is het ook zo pijnlijk als onder christenen geen liefde te proeven is:

dan zijn we niet bepaald een aanbeveling voor de Vader.

Maar dragen we vrucht, als christen en als gemeente,

dan is dat niet alleen mooi voor ons,

omdat dat een fijne, positieve sfeer geeft,

maar geven we vooral de Vader eer!

3. Zelf aan de slag?

dia 10 – zelf aan de slag?

Nu heb ik vorige week juist gezegd dat geloven geen kwestie is van stappenplannen. Jezus zegt: 'ik ben de weg' – dat betekent dat, hoe hard we het ook proberen, we met alles wat wij doen niet dicht bij God komen. Er is maar één manier: dicht bij Jezus leven, die je bij God brengt. Moeten we nu toch weer zelf aan de slag?

dia 11 – een opdracht, maar vooral een belofte! Jezus geeft zeker opdrachten. 'Blijf in mijn liefde.' 'Mijn gebod is dat jullie elkaar liefhebben.' 'Ik draag jullie op om op weg te gaan en vrucht te dragen.' Maar het zijn geen dingen om zelf mee aan de slag te gaan. Jezus zegt ook: 'zonder mij kun je niets doen.' Het begint met het dicht bij Jezus blijven! En als je dat doet, gebeurt er wat. Dat is een opdracht, zeker, maar het is nog meer een belofte. Jezus zegt: 'als iemand in mij blijft en ik in hem, zál hij veel vrucht dragen.' Jezus zegt dus niet dat je dan veel vrucht móet dragen, maar dat het zal gebeuren! Laat Jezus' liefde binnenkomen, dan zal het je in beweging zetten.

4. Het geheim van vrucht

dia 12 – het geheim van vrucht
Het is fijn om resultaat te zien, en het is ook de bedoeling dat christenen vrucht dragen. Het verlangen naar dat je meer op Jezus gaat lijken, het verlangen naar de vrucht van de Geest, het verlangen naar een bloeiende, aantrekkelijke gemeente: dat is een goed verlangen. Maar wat is het geheim?

dia 13 – het begint met dicht bij Jezus blijven
Wij hebben vaak de neiging het te zoeken in vormen en plannen.

En er is helemaal niets mis mee
om met enige regelmaat bestaande vormen kritisch tegen het
licht te houden.

Zijn we nog op de goede weg,
of doen we de dingen zo omdat we ze altijd zo gedaan hebben?
Soms moeten dingen veranderen,
soms moet je gewoon actie ondernemen.

Maar het geheim van vruchtbaar geloven
is zo eenvoudig, en tegelijk zo moeilijk:
blijf heel dicht bij Jezus Christus.
Als wij een bloeiende gemeente willen zijn
en het zoeken in vormen en actieplannen,
dan zitten we op het verkeerde spoor.
Het begint met dat we hecht aan Jezus verbonden zijn.

dia 14 – 1. laat je snoeien (snoeischaar)

Daarover nog 2 dingen.

Het eerste: soms moet er gesnoeid worden.

Jezus zegt: 'elke rank die vrucht draagt, snoeit mijn Vader
bij.'

Bij een druivenplant kan het zijn

dat er zoveel bladeren zijn, dat de druiven in de schaduw
hangen.

Dat kan ook in je leven als christen gebeuren:

dat er zoveel dingen in je leven zijn die jij belangrijk
vindt,

dat alle energie daarheen gaat, en je nauwelijks vrucht
draagt.

Je gaat op in je werk, je probeert je leven onder controle te
houden,

je zit vol zorgen, je voelt druk om uit het leven te halen wat
er in zit:

allemaal dingen waardoor je vruchten in de schaduw komen.

Laat je dan snoeien!

dia 15 – 2. houd Jezus' woorden vast

Het tweede: Jezus verwijst naar zijn woorden en zijn geboden,

dat is waar je in moet blijven.

Dat is al iets tastbaarder dan 'blijf in mij'.

Blijf bij wat Jezus heeft gezegd, wees daarmee vertrouwd.

Zoals ik ergens las:

'richt je leven zo in dat je jezelf geen dag de kans geeft Jezus te vergeten.'

Blijf in Jezus – dat is het geheim van een vruchtbaar geloof.

Dat is het geheim van een bloeiende kerk.

Dan wordt de grootheid van de Vader in ons zichtbaar.

Amen.

Johannes 14:6 | Weg met je stappenplannen!

Voor alles maken we stappenplannen. Naar elk levensdoel is een stappenplan te bedenken. Maar kun je met een stappenplan ook dichterbij God komen? 'Nee', zegt Jezus, 'ik ben de weg.' Geen stappenplannen, maar Jezus!

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Opwekking 369

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: OB Psalm 42 : 1, 3 en 5

Gebed

Kinderen naar club

Leefregels

Zingen: NLB Psalm 130c

Lezen: Johannes 13 : 31 – 14 : 21
Zingen: GKB Psalm 1 : 1, 2 en 3
Preek over Johannes 14 : 6
Zingen: NLB Gezang 622 : 1, 4 en 5
Kinderen terug
Onderwijs avondmaal
Luisterlied: Opwekking 797
Viering avondmaal
Zingen: NLB Gezang 405 : 1 en 4
Gebed
Collecte
Zingen: GKB Gezang 111
Zegen

Weg met je stappenplannen!

Inleiding

dia 1 – checklist

Wie mij een beetje kent, weet dat ik een groot liefhebber van structuur.

Ik kan niet ergens aan beginnen
en dan maar zien waar het schip strand:
ik heb een systematische aanpak nodig.

Daarom vind ik het heerlijk
om op vrije avonden te priegelen met modelbouwpakketten.
Natuurlijk, je kunt zo'n doos openmaken,
de onderdelen uit het raam duwen
en op goed geluk de boel in elkaar lijmen.
Dat kan, maar dat is niet slim.
Met een systematische aanpak kom je veel verder.

Dus begin ik met de bouwtekening.
Het eerste uur van het bouwen van mijn locomotief
besteed ik aan het grondig bestuderen van de tekening.

Ik wil eerst snappen wat er gebeurt, voor ik er zelf aan begin.

Vervolgens maak ik mijn eigen plan,

want ik ben wel zo eigenwijs

dat ik het met enige regelmaat beter weet dan de tekeningen...

Ik draai de volgorde wat om,

en bedenk welk onderdeel wanneer geleverd moet worden.

Als ik dat hele stappenplan in mijn hoofd heb,

ben ik er eindelijk aan toe de eerste onderdelen aan elkaar te lijmen.

Heerlijk, zo'n gestructureerd project!

dia 2 – weg met je stappenplannen

Vandaag gaat het over stappenplannen.

Ik houd daar van: je weet precies waar je aan toe bent.

Thomas houdt daar ook van.

Hij vraagt Jezus naar de weg om bij de Vader te komen.

En dan krijgt Thomas een raadselachtig antwoord.

Johannes 14:6: 'Jezus zei: "ik ben de weg, de waarheid en het leven.

Niemand kan bij de Vader komen dan door mij."'

Jezus geeft Thomas geen stappenplan, maar wijst op zichzelf.

Daarom is het thema vanmorgen: weg met je stappenplannen!

1. Stappenplannen

dia 3 – situatie: een gesprek over de tijd na Pasen (bord op schoot)

Jezus doet die uitspraak, 'ik ben de weg, de waarheid en het leven',

op de laatste avond met zijn leerlingen.

Ze zitten aan tafel, en natuurlijk niet alleen om te eten.

Als je met vrienden eet,

dan ga je niet met je bord op schoot voor de tv zitten.

Dan leg je juist je telefoons opzij,

eventueel spreek je een ludieke straf af

voor degene die als eerste de verleiding niet kan weerstaan

toch op zijn telefoon te kijken,

en je maakt tijd om met elkaar te praten.

dia 4 – (afbeelding weg)

Vanavond heeft Jezus zijn leerlingen heel wat te zeggen.

Jezus weet van alle veranderingen die eraan komen.

Nog een paar uur en Jezus wordt gearresteerd.

Jezus zal sterven, maar ook weer opstaan.

Vanavond is het moment om de leerlingen voor te bereiden

op de tijd na Pasen.

Er ontstaat een heel gesprek,

maar de leerlingen van Jezus begrijpen maar weinig van wat Jezus zegt.

Thomas, die zo graag duidelijkheid wil, kan er niets mee.

Waar gaat Jezus nou naartoe, en hoe kunnen zij daar komen?

Thomas vraagt naar de weg, naar een stappenplan:

hoe komen we weer bij u?

dia 5 – stappenplannen geven duidelijkheid (stappenplan)

Thomas is een Jood uit de eerste eeuw,

maar als westerling in de 21e eeuw had hij het ook niet slecht gedaan.

Want wat kunnen wij druk zijn met het plannen van onze levensweg!

Op school wordt je getraind om doelen te stellen,

en vervolgens een stappenplan te maken hoe je dat doel kunt bereiken.

Op al je levensdoelen kun je een stappenplan loslaten.

In onze samenleving zijn je mogelijkheden onbegrensd,

jij stippelt de weg uit naar je toekomst,

en voor die weg ben jij alleen verantwoordelijk.

Nu gaat het in Johannes 14 niet over algemene levensdoelen, het gaat over de weg naar God, de Vader.

Maar ook op het vlak van godsdienst houden we van stappenplannen.

Dat verklaart ook een stukje van de populariteit van het Boeddhisme:

dat heeft gewoon een achtvoudig pad naar verlichting.

Heerlijk, zo'n stappenplan.

Net als met een bouw pakket: je begint gewoon met stap 1.

Maar ook christelijke boeken met stappenplannen doen het goed: een beter gebedsleven in 10 stappen, een betere leerling van Jezus worden in 40 dagen, enzovoort.

dia 6 – Thomas zoekt zo'n stappenplan

Als Thomas Jezus naar de weg vraagt, zoekt hij zo'n antwoord: een stappenplan.

Dat past ook helemaal in het Jodendom.

'De weg' is daar een belangrijk thema.

Neem bijvoorbeeld Psalm 1:

er is een weg van rechtvaardigen en een weg van wettelozen.

En natuurlijk is het de bedoeling om op de goede weg te blijven!

Dat is de weg van Gods wet.

Zeker in de tijd van Jezus waren regels in het Jodendom heel belangrijk:

'houd je aan Gods regels, houd je aan de extra regels, houd je aan nog meer regels,

en je bent op de goede weg: de weg naar God.'

Zo'n antwoord zoekt Thomas: een stappenplan.

'Doe dit en dit en dit en dit, dan blijf je op de goede weg, en zul je bij mijn Vader en mij zijn.'

2. Jezus in plaats van stappenplannen

dia 7 – de weg is geen stappenplan maar een persoon

Maar Jezus geeft niet het antwoord dat Thomas graag wil horen.

Geen stappenplan, maar: 'ik ben de weg, de waarheid en het leven.'

Al die stappenplannen, Jezus schuift ze van tafel,

en in plaats daarvan schuift hij zichzelf naar voren: 'ik ben de weg'.

Want de weg naar God is geen stappenplan,

wij kunnen niet allerlei stappen zetten om dichterbij God te komen.

Er is maar één weg, en dat is een persoon: Jezus Christus.

dia 8 – verdwaald

‘Ik ben de weg,’ zegt Jezus.

Dat is belangrijk: Jezus vertelt de weg niet, maar is zelf de weg.

Als je in een grote stad verdwaalt bent,
en je vraagt een voorbijganger naar de weg,
dan is de kans groot dat je na zijn derde aanwijzing
de draad al weer helemaal kwijt bent.

Jezus vertelt de weg niet, hij is de weg.

‘Blijf bij mij,’ zegt Jezus,

‘ik ben voor jou gekruisigd en opgestaan.

Jij hoeft niets meer te doen, ik brengt je bij mijn Vader.’

dia 9 – Jezus heeft zich aan alle stappen gehouden

Niks geen stappenplannen dus.

En dat is maar goed ook, want geen mens kan zich aan die
stappenplannen houden.

Dat merk ik al bij die bouwpakketten van mij:

hoe goed ik ook lees, ik maak altijd wel een fout.

Dat je zelf de weg van je leven uitstippelt,
dat klinkt mooi, maar in de praktijk krijg je te maken
met allerlei onvoorziene omstandigheden,
waardoor je weg heel anders loopt dan gepland.

En die stappenplannen om bij God te komen,
die werken gewoon niet!

De Joden deden zo hun best, met al hun regels,
maar 1 foutje, en je kon weer opnieuw beginnen...

Maar Jezus maakt geen foutjes.

Als ik Psalm 1 lees of zing,

dan zakt de moed me wel een beetje in de schoenen:
de rechtvaardige mens moet wel perfect zijn!

Dat ben ik dus niet – sorry...

Maar Jezus is het wel!

Alle wetten, alle regels, alles om heilig te zijn,
Jezus heeft zich eraan gehouden, Jezus heeft het gedaan!

Daarom is hij voor ons een nieuwe weg,
hoeven wij geen stappenplannen te volgen,
maar moeten we bij Jezus zijn.

dia 10 – genade: Gods Weg komt naar jou toe
Want het klinkt wel leuk, al die stappenplannen,
een beter gebedsleven in 10 stappen, dat vind ik heel
aantrekkelijk,
maar het is genadeloos.

Stappenplannen leveren je over aan jezelf: jij moet er wat van
maken.

En je weet hoe het dan gaat...

Je begint er vol goede moed aan,

met een beetje geluk kom je tot stap 5,

maar als je met stap 6 begint ben je stap 1 alweer vergeten,

en na een maand ben je weer terug bij af.

Een stappenplan is genadeloos, Jezus niet.

Jezus is de weg, de waarheid en het leven:

hij is de waarheid in eigen persoon en hij belichaamt het
leven!

Het christelijk geloof gaat niet over alles wat wij moeten
doen.

We hebben vorige week Pasen gevierd, en blijven het vieren:

juist daar wordt duidelijk dat Jezus zoveel meer is

dan een wijze man van vroeger aan wie je een voorbeeld kunt
nemen.

Nee: hij is de nieuwe weg naar God!

Het christelijk geloof werpt je niet op jezelf terug,

niet jij moet een weg gaan, moet allerlei stappen volgen,

maar Gods weg komt naar jou toe!

Wanneer je in Jezus gelooft, is God nooit ver weg.

Dan hoef je niet naar hem toe te klimmen.

Jezus zegt: 'dan zijn jullie in mij en ik in jullie!'

3. Doe je stappenplannen weg

dia 11 – doe je stappenplannen weg (prullenbak)

Ik voel me vaak een Thomas.

Thomas, die eerst niet kan geloven dat Jezus is opgestaan.

Thomas, de nuchtere man die snakt naar duidelijkheid.

Ik zou graag een stappenplan krijgen om dichterbij God te leven.

Ik zou graag willen dat geloven duidelijker is:

Jezus liefhebben, dat is zo vaag.

Zeg mij gewoon wat ik moet doen!

Maar hoe ik ook aan stappenplannen gehecht ben, Jezus is veel beter!

Stappenplannen lijken mooi, maar je moet het zelf doen.

Jezus zegt: ik doe het voor je, mijn genade is voor jou genoeg.

Dus zeg ik, tegen mijzelf en tegen jullie:

doe je stappenplannen toch weg!

Denk niet dat jij dichterbij God kunt komen

door hoe jij je best doet en de stappen volgt!

dia 12 – wees een ‘aanhanger van de Weg’

Weet je hoe de eerste christenen genoemd werden?

‘Aanhangers van de Weg’ – je komt het tegen in het bijbelboek Handelingen.

Doe je stappenplannen weg en wees een aanhanger van dé Weg.

Je komt niet bij de Vader door een stappenplan uit te voeren:

Jezus wil je bij de Vader brengen.

Geloof daarom in hem, vertrouw hem, leer hem steeds meer kennen.

Ga met Jezus om, leef met hem!

Want hij is de Weg.

(Vandaag mogen we hem ook ontmoeten in het avondmaal.

Daar mogen we 1 worden met onze Heer.

Daar mogen proeven van wat hij voor ons doet.)

Wij mogen onze stappenplannen in de prullenbak gooien,

want Jezus heeft alles al voor ons gedaan:

hij is de weg, de waarheid en het leven!

Amen.

Matteüs 28:11-15 |

Opstanding: geloof jij het?

Is Jezus echt opgestaan? Het christelijk geloof staat of valt ermee, maar hoe geloofwaardig is het? Er zijn allerlei alternatieve verhalen over de opstanding. Dat is niet nieuw, Matteüs noemt als zo'n verhaal: het verhaal van de bewakers. Welk verhaal geloof jij?

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: OB Psalm 68 : 10 en 16

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: GKB Gezang 44 : 1, 2, 4, 6 en 7

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Matteüs 28 : 1 – 20

Zingen: GKB Psalm 111 : 1, 2, 4 en 6

Preek over Matteüs 28 : 11 – 15

Zingen: Opwekking 689

Kinderen terug

Leefregels

Zingen: LvK Gezang 87 : 1, 2 en 5

Gebed

Mededelingen

Collecte

Zingen: Psalmen voor Nu 145

Zegen

Opstanding: geloof jij het?

Inleiding

dia 1 – zwart

Het is Pasen geweest:

het feest dat Jezus uit zijn graf is opgestaan.

Maar kun je dat wel geloven?

Of is het gewoon een sterk verhaal?

Daar gaan we vanmorgen mee bezig.

dia 2 – schaken

Mijn opa was een echte verhalenverteller.

Ook was hij een fervent schaker.

Eén van de verhalen die hij graag vertelde,

speelde zich dan ook af op de plaatselijke schaakclub.

Mijn opa wist zijn clubgenoten wijs te maken

dat hij een Russisch schaakmeester bereid had gevonden

simultaan te schaken tegen de leden van de club.

Helaas was mijn opa die avond verhinderd,

dus het feest zou zonder hem plaatsvinden.

Dachten de andere schakers tenminste...

In werkelijkheid doste mijn opa zich als Rus uit,

en speelde die avond zelf tegen de schaakclub.

Ze traptten er allemaal in.

Eén van de schakers kwam dichtbij:

hij merkte op dat die vreemde Rus

net zulke zetten deed als mijn opa.

Maar de enige juiste conclusie trok hij niet.

dia 3 – zwart

Sterk verhaal toch?

Maar is het geloofwaardig?

Wat denk je zelf: is dit waargebeurd of niet?

Wie denkt dat het waargebeurd is?

En wie denkt van niet?

Het goede antwoord is: het is waargebeurd.
Tenminste, als ik mijn opa mocht geloven...
Hij had wel vaker sterke verhalen.
Of het echt gebeurd is, we zullen het nooit weten...

Wat voor nu vooral interessant is:
waarom is zo'n verhaal geloofwaardig, of juist niet?
De eerste vraag is dan: is het mogelijk?
Bij dit verhaal lijkt me dat wel.
Dan de vervolgvraag: is het waarschijnlijk?
Dat is een heel ander verhaal.
Meestal mislukken dit soort grappen,
omdat de uitvoering wel heel erg goed moet zijn.
Bovendien is het verdacht dat mijn opa er die avond zelf niet
was.
Helemaal als je hem kent en weet dat hij altijd in was voor
een geintje.
Bovendien wordt zelfs zijn schaakstijl herkend.
En dan toch denken dat hij echt een Russisch schaker is?

Wat je doet als je bepaalt of iets geloofwaardig is,
is het verhaal leggen naast de wereld die je kent.
Hoe gaat het normaal in de wereld?
Past dit bij je verwachtingspatronen?

dia 4 – opstanding: geloof jij het?
Pasen past daar niet bij.
De opstanding van Jezus, is dat geloofwaardig, geloof jij het?
Dat is het thema van vandaag.
Natuurlijk, de opstanding moet je allereerst vieren,
je kunt het helemaal niet beredeneren.
Toch houdt Matteüs zich al met de geloofwaardigheid bezig.
Daarom wij vandaag ook.

1. Een oude discussie

dia 5 – een oude discussie
Ja, Matteüs houdt zich er al mee bezig.
Is Jezus echt opgestaan uit de dood?

Dat is dus niet typisch een vraag voor moderne mensen, die vaak sceptisch zijn over bovennatuurlijke verschijnselen. Het is een oude discussie die nog altijd speelt.

dia 6 – opstanding past niet in ons wereldbeeld

Dat Jezus geleefd heeft aan het begin van onze jaartelling, dat hij bij de grootheden van de wereldgeschiedenis hoort, dat hij op een tragische manier aan zijn einde is gekomen: dat zijn dingen waar eigenlijk iedereen het wel over eens is. Maar dat Jezus is opgestaan?

Dáár begint de discussie.

Het past niet in ons wereldbeeld, is het niet gewoon een mythe?

dia 7 – leerlingen in de war?

Maar hoe komen die verhalen over de opstanding dan de wereld in?

Daar gaan verschillende theorieën over rond.

De vriendelijkste is dat Jezus' leerlingen helemaal in de war waren

toen ze hun verhaal de wereld in brachten.

Dan hoef je ze in ieder geval niet voor bedriegers uit te maken!

Vergelijk maar even met dat verhaal van mijn opa:

misschien was hij er zelf van overtuigd dat het zo gebeurd was,

en hebben zijn clubgenoten hem in die waan gelaten.

Het is in ieder geval best aannemelijk dat de leerlingen in de war waren.

Zou het kunnen dat ze zo naar Jezus verlangden,

dat dat verlangen met hen aan de haal ging,

en ze niet meer in staat waren te onderscheiden wat werkelijkheid was?

dia 8 – leerlingen bedriegers?

Een andere theorie is lelijker:

de leerlingen waren ordinaire bedriegers.

Ze hebben een sterk verhaal verzonnen

om er zelf beter van te worden.

Hun verhaal is zo mooi

dat mensen het graag zouden willen geloven.

Als je met elkaar afspreekt welk verhaal je gaat vertellen,

en je zet je overtuigingskracht goed in,

dan kun je mensen alles laten geloven.

dia 9 – alleen geestelijke opstanding?

Er is nog een theorie, die ook onder christenen z'n aanhang heeft.

Het is een theorie van bepaalde theologen.

We zouden de bijbel verkeerd begrepen hebben

als we eruit opmaken dat Jezus lichamenlijk is opgestaan.

Jezus ís opgestaan, maar dat moet je niet als iets lichamenlijks zien,

het is een manier van zeggen dat Jezus voortleeft,

dat Jezus op een geestelijke manier is opgestaan.

De leerlingen van Jezus wisten dat,

maar door de jaren heen is het verhaal steeds verder aangedikt,

tot een lichamenlijke opstanding aan toe.

Daar kun je je best wat bij voorstellen:

dikke kans dat ik het verhaal van mijn opa ook heb aangedikt!

dia 10 – past ook niet in wereldbeeld toen

Maar die hele discussie is dus niet nieuw!

Ook toen wisten ze al heel goed dat dood gewoon dood is.

Een opstanding, dat past niet in ons wereldbeeld,

maar het paste net zo goed niet in het wereldbeeld toen.

Laten we dus vooral niet doen

alsof wij nu eindelijk het licht hebben gezien:

de opstanding is altijd al een probleem geweest.

dia 11 – grafroof door leerlingen?

Ook Matteüs schrijft over zo'n alternatieve theorie.

Die theorie komt nog het dichtste bij de theorie van bedrog:

Jezus' leerlingen zouden in de nacht van zaterdag op zondag

stiekem naar het graf zijn geweest

en Jezus' lichaam hebben meegenomen.

Het verschil met de moderne variant, zit hem in het lege graf: in de tijd van Matteüs werd algemeen aanvaard dat het graf van Jezus leeg was.

Er werd een alternatief verhaal gegeven om dat lege graf te verklaren.

2. Een geloofwaardig verhaal

dia 12 – een geloofwaardig verhaal

Wat moet je met al die verhalen?

Kun je dan nog geloven dat Jezus is opgestaan?

Vanuit Matteüs kun je er meer over zeggen.

Als je Matteüs goed leest,

is het een behoorlijk geloofwaardig verhaal!

dia 13 – Jezus' vijanden geloven het direct

Kijk maar naar het verhaal van de bewakers.

Zij krijgen de schrik van hun leven.

Ze bewaken het lichaam van Jezus,

maar opeens is er een aardbeving en zien ze een engel.

De soldaten vallen flauw van angst.

Als ze weer bijkomen, ontdekken ze dat het graf leeg is,

en met lood in hun schoenen stappen ze naar hun opdrachtgevers,

de hogepriesters in Jeruzalem,

om daar hun verhaal te doen.

Wat opvalt is dat de hogepriesters het verhaal direct geloven.

Ze gaan niet zelf een kijkje ter plaatse nemen.

Het graf is leeg, daar twijfelen ze geen moment aan.

Nu moet verdere schade voorkomen worden,

en ter plekke smeden ze een complot.

De bewakers krijgen een flinke zak geld mee

om met een alternatief verhaal naar buiten te treden:

dat Jezus' leerlingen terwijl de bewakers sliepen het graf hebben geopend.

dia 14 – een ongeloofwaardig alternatief verhaal

Dat verhaal rammelt aan alle kanten.

Hoe is het mogelijk dat soldaten slapen?

Dat is gewoon plichtsverzuim, waar zware straffen op staan.

Niet voor niets bieden de hogepriesters aan

dat zij ervoor zorgen dat de bewakers buiten schot worden gehouden.

Maar goed, stel dat ze inderdaad hadden geslapen,

zouden ze dan niet wakker zijn geworden van de leerlingen?

Die zullen vast zo stil mogelijk hebben gedaan,

maar die zware steen weggrollen, dat kan niet zonder geluid!

Maar als ze zó diep sliepen,

hoe kunnen ze dan weten dat het Jezus' leerlingen waren?

Dit verhaalt deugt niet.

Toch is juist dit het oudste alternatieve verhaal over de opstanding!

Dat heeft Matteüs niet verzonnen,

hij daagt zijn lezers uit het na te vragen.

Dit verhaal doet 'tot op de dag van vandaag' de ronde, zegt hij.

Uiteraard bedoelt hij niet vandaag, 30 april 2017,

maar de tijd waarin hij dit allemaal opschrijft.

De eerste lezers kunnen heel makkelijk controleren

of wat Matteüs schrijft wel klopt:

door aan Joden te vragen hoe zij tegen de opstanding aankijken.

Hoe Matteüs weet van het omkoopschandaal weet, is onbekend.

Misschien is een van de bewakers tot geloof gekomen,

omdat hij niet kon leven met de leugens die hij verspreidde.

Maar ook zonder die informatie is duidelijk

dat het verhaal dat onder de Joden rondgaat ongeloofwaardig is.

Het graf is leeg, daar was iedereen het over eens,

en de alternatieve verklaring blijkt zo lek als een mandje.

dia 15 – opstanding, dat verzin je niet!

Dat betekent niet dat het logisch is de opstanding te geloven.

Jezus' meest nabije vrienden hebben daar grote moeite mee!
In tegenstelling tot de hogepriesters,
hielden zij er geen rekening mee dat er iets zou gebeuren.
Maria en Maria kunnen het bijna niet geloven,
maar doen desondanks hun verhaal bij de leerlingen.
In de versie van Lucas staat dat de leerlingen het maar
kletspraat vinden.
Ze geloven het gewoon niet!
Zelfs als ze Jezus later in Galilea ontmoeten,
staat er dat enkelen nog twijfelden.

Als die leerlingen zo sluw waren geweest de opstanding te
verzinnen,
dan hadden ze nooit over die twijfel geschreven.
Ook niet over de vrouwen trouwens,
want een getuigenis van vrouwen werd in die tijd niet serieus
genomen.
Maar alle evangeliën noemen zowel de vrouwen als de twijfel!
Het laat in ieder geval ook zien
dat ze prima in staat waren helder te denken.
Voor mensen met wanen, staan ze veel te veel met beide benen
op de grond!
Juist die hele staat van verwarring
pleit ervoor de opstanding serieus te nemen.

3. Een ware revolutie

dia 16 – een ware revolutie

Is geloven dan logisch? Nee!

Er zijn genoeg mensen die afhaken bij het christelijk geloof,
juist omdat ze het niet met hun verstand kunnen rijmen.

Laten we niet doen alsof zij dom zijn!

Het punt is: er zijn genoeg argumenten te geven,
maar de uiteindelijke beslissing is een keuze.

De beslissing valt in je vooronderstellingen.

Pasen is voor die vooronderstellingen een ware revolutie.

dia 17 – planetarium

Dat soort revoluties zijn niet populair.

Mensen houden graag vast aan wat ze kennen.
Wat de boer niet kent... precies, dat vreet hij niet.
En dat geldt echt niet alleen voor boeren.
Neem bijvoorbeeld Copernicus,
van de theorie dat de zon niet om de aarde draait, maar andersom.
Tegenwoordig is dat algemeen aanvaard,
maar Copernicus kwam heel wat tegenstand tegen.
Mensen wilden er gewoon niet aan.
Zelfs eeuwen later moest Eise Eisenga een Planetarium bouwen om de mensen duidelijk te maken hoe het zat.
Zo'n radicaal andere manier van denken, daar houden we niet van.

dia 18 – opstanding is iets compleet nieuws
Pasen is nu juist zo'n revolutie die je wereldbeeld op z'n kop zet.
De opstanding van Jezus past in geen enkel systeem,
niet van toen en niet van nu.
Er is maar één manier waarop je in de opstanding kunt geloven:
dat is geloven dat hier iets nieuws gebeurt,
van een compleet andere orde dan alles wat we kennen!
Om het te geloven heb je een bepaalde 'frisheid van geest' nodig,
je moet je overgeven aan het onbekende, het nieuwe, het onbegrijpelijke.
De vraag is of je daarvoor openstaat.

dia 19 – niet of je het kunt, maar of je het dúrft te geloven
De hogepriesters in ieder geval niet!
Ze horen en geloven het verhaal van de bewakers,
en tóch geven ze opdracht tot een alternatief verhaal!
Het gaat er bij die hogepriesters niet om dat ze het niet kunnen geloven,
omdat ze het gewoon een onwaarschijnlijk verhaal vinden.
Dan hadden ze ook niet voor leugens betaald:
ze hadden er gewoon op kunnen vertrouwen dat niemand de

bewakers zou geloven.

Maar daar vertrouwen ze niet op.

De waarheid mag niet naar buiten komen.

Ze willen het bij het oude systeem laten,
en daarin is geen plaats voor de opstanding.

Uiteindelijk is de vraag niet wat je kúnt geloven, maar wat je wílt geloven.

Als je het wilt geloven, dan hoeft je verstand niet in de weg te staan.

Als je het aandurft je wereldbeeld niet dicht te tikken,
je te laten verrassen door wat God doet,
dán kun je de opstanding geloven.

4. Welk verhaal geloof jij?

dia 20 – welk verhaal geloof jij?

Uiteindelijk is het dus een keuze:

argumenten geven niet de doorslag.

En dan is de vraag: welk verhaal geloof jij?

dia 21 – hoe belangrijk is Pasen voor jou?

Dat is een vraag voor iedereen!

Niet alleen een vraag voor de twijfelaars onder ons.

Ook als je ik-weet-niet-hoe-lang christen bent,
als je nog nooit aan de opstanding hebt getwijfeld,
is de vraag: welk verhaal geloof jij?

Want het gaat niet alleen om een verhaal dat je met je verstand gelooft,
het gaat over door welk verhaal je je leven laat vormen.

En ik vraag het me dus af:

hoe belangrijk Pasen voor christenen nu eigenlijk is...

Is Pasen het centrum van het geloof,

of is het een happy end bij Goede Vrijdag en hangt het er wat bij?

Met Goede Vrijdag valt de nadruk

op dat we door het offer van Jezus vergeven zijn
en dat hij plaats voor ons maakt in de hemel.

Maar dan nemen we genoegen met te weinig:
Pasen is een nieuw begin voor de hele schepping!

dia 22 – Pasen: Gods toekomst is al begonnen!
Pasen betekent dat Gods nieuwe wereld is begonnen.
Dat er niet alleen hoop is voor de toekomst,
maar dat heden en toekomst in elkaar schuiven.
Dé revolutie van Pasen is dat Gods toekomst al begonnen is!
Het leven op aarde is niet een reis naar een bestemming:
deze aarde, die God nieuw maakt, is onze bestemming!
Dat betekent dat wat jij hier met je leven doet, er toe doet!
Daarom schrijft Paulus in 1 Korintiërs 15:
'zet u altijd volledig in voor het werk van de Heer,
in het besef dat door de Heer uw inspanningen nooit tevergeefs
zijn.'

dia 23 – duurzaamheid: doet de schepping ertoe?
Dan is de vraag: hoe kan ik leven voor die nieuwe wereld?
Hoe kan ik mij in dienst stellen van Gods plan, Gods missie?
En dan gaat geloven opeens ook over bijvoorbeeld duurzaamheid.
Pasen is Gods 'ja' tegen deze wereld.
Dit is geen tijdelijke verblijfplaats, waar het niet uitmaakt
hoe we er mee omgaan.
Geen woning die we helemaal kunnen afleven.
Deze wereld gaat niet naar de haaien, maar krijgt van God een
nieuw begin!
Houd jij van de schepping,
en wil je je inzetten voor het behoud van die schepping?
Durf je pijnlijke keuzes te maken?
Bijvoorbeeld minder vlees eten,
de auto vaker laten staan,
zonnepanelen plaatsen, ook als het financieel niets oplevert?
Ook dát is geloven in de opstanding!

Let op: Gods nieuwe wereld is niet opeens van ons afhankelijk.
Wij hoeven de aarde niet te redden.
Uiteindelijk doet God het.
Maar die kleine dingen die wij kunnen doen,

die dingen die heus de wereld niet veranderen,
die doen ertoe bij God,
en herinneren je eraan dat God met iets nieuws bezig is.

dia 24 – welk verhaal geloof jij?

Er gaan allerlei verhalen over de opstanding.

Welk verhaal geloof jij?

Ook met het oog op het avondmaal dat we volgende week vieren:
is het Pasen, ook in jouw leven?

Ik wíl Pasen geloven.

Ik wil me graag laten meenemen in de nieuwe dingen die God
doet.

Doe je mee?

Amen.

Kolossenzen 4:7-18 | De groeten: kerk in een netwerk

De groeten: het is leuk als iemand met je meeleeft. Ook als kerken kunnen we met elkaar meeleven en voor elkaar bidden. Want de kerk is zoveel groter dan de plaatselijke gemeente!

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Psalm 96 : 1 en 2

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: GKB Gezang 119 : 1 en 2

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Kolossenzen 4 : 2 – 18
Zingen: Psalm 134 : 1, 2 en 3
Preek over Kolossenzen 4 : 7 – 18
Zingen: Opwekking 378
Kinderen terug
Leefregels
Zingen: Opwekking 689
Gebed
Collecte
Zingen: GKB Gezang 111
Zegen

De groeten: kerk in een netwerk

Inleiding

dia 1 – over bergen heen

Ik heb hier een boek uit onze boekenkast:

Over bergen heen door Charles Martin.

Voor de verandering zal ik nu eens niet verklappen waar het over gaat...

Als je dat wilt weten, moet je het zelf maar eens lezen.

Volgens Hanneke is het een van de mooiste boeken die ze ooit heeft gelezen,

dus dat hoeft in ieder geval geen straf te zijn.

En ook al ben ik zelf er niet zó enthousiast over als Hanneke, het is een boek waar ik van heb genoten, zo'n boek dat je in één ruk uitleest.

Dat is best een prestatie van de schrijver:

op een vrije avond neem ik me wel vaker voor om te lezen, maar vaak lees ik dan een kwartier, dan wordt ik weer afgeleid door m'n smartphone, en een halfuur later lees ik weer een paar bladzijden...

Dat schiet natuurlijk niets op.
Maar dit boek is een echte pageturner,
volgens mij is daar geen goed Nederlands woord voor,
een boek dat je niet weg wilt leggen voor je het uit hebt.

Het is dan ook snel uit.
Dat vind ik altijd jammer.
Zit je helemaal in een boek, is het alweer afgelopen.
Ik wil dan graag nog even in de wereld van het boek opgaan.
Dus ik kijk of ik echt niets heb overgeslagen.
En jawel, op de laatste bladzijden: dankbetuigingen...
Echt, wie dat ooit verzonnen heeft...
Luister maar:

'Ik ben veel mensen dank verschuldigd.
Stacy Creamer.
Dank je voor de rol die je speelde in mijn werk, ontwikkeling
en carrière,
ook op de moeilijke momenten.
Ik wens je heel veel succes met je nieuwe activiteiten.
Je verdient het.
Michael Palgon.
Gezien de gebeurtenissen van het afgelopen jaar,
weet ik heel goed dat je me had kunnen loslaten.
Misschien heb je wel eens met die gedachte gespeeld.
Ik in elk geval wel.
Dank je voor de veilige haven.'

Moet ik nog doorgaan?
Het kan hoor, Charles Martin is nog lang niet klaar met zijn
dankwoorden...
Maar voor mij is het een koude douche.
Zit je helemaal vol van een prachtig geschreven boek, krijg je
dit!
Een lange opsomming van namen,
van mensen die ik niet ken en waarschijnlijk ook nooit zal
leren kennen.
Volgens mij is het lezen van een dankwoord

de meest effectieve manier om de rest van een boek te vergeten.

Je kunt het maar beter overslaan.

dia 2 – de groeten: kerk in een netwerk

Tja, en dan Kolossenzen 4.

Het dankwoord van Paulus.

Het lijkt zo'n hoofdstuk dat je maar beter kunt overslaan.

Al die groeten, wat moet je er mee?

Aan de andere kant: het zal toch niet in de bijbel staan om over te slaan.

Vandaag verdiepen we ons in de groeten.

Het is veel meer dan een dankwoord
waardoor je de rest van de brief vergeet.

De groeten geven een inkijkje in het netwerk van de vroegste christenen.

Ook in Franeker staan we er als christenen niet alleen voor:
we zijn kerk in een netwerk.

1. Zijn we de enigen?

dia 3 – zijn we de enigen?

Dat voelt wel eens anders.

Hoe veel christenen kom je nu tegen?

Ja, hier in de kerk natuurlijk, maar als je straks weer naar huis gaat?

Hoeveel christenen kom je tegen op je school, op je werk, in je straat?

Het kan zijn dat je veel christenen ontmoet,
maar christenen zijn in Nederland en ook in Franeker
gewoon een kleine minderheid.

Dat roept de vraag op: zijn wij dan de enigen?

De enigen die geloven dat Jezus leeft?

dia 4 – christenen: een kleine minderheid

Met die vraag zaten ze in Kolosse.

Er is behoorlijk wat gebeurd in de levens van de christenen
daar

sinds Epafraas hen over Jezus vertelde, nog niet zo lang geleden.

Het was een omkeer in hun leven,
ze hebben het als een echte bevrijding ervaren:
gered uit de macht van de duisternis en overgebracht naar het rijk van Gods geliefde Zoon.

Met die omkeer kregen ze er ook direct een nieuwe familie bij: mensen uit verschillende groepen in de samenleving, mensen die normaal compleet langs elkaar heen leefden, werden samen opeens één gemeente.

Aan het begin is alles even nieuw en mooi.

Maar na een tijdje wordt het allemaal wat gewoner.

Epafraas is weer vertrokken, en nu moeten ze het maar met elkaar doen.

Elke keer als ze samenkomen zien ze weer dezelfde mensen.

O ja, ze nodigen ook gasten uit om met hen mee te komen –

en dat gebeurt ook, er zijn eigenlijk altijd wel gasten,

sommigen komen 1 of 2 keer,

anderen gaan meedoen en bij de gemeente horen –

maar er begint zich wel een vaste kern af te tekenen.

Het is niet zo dat Kolosse nu massaal christelijk wordt.

Christenen blijven in Kolosse een vreemde eend in de bijt, een kleine minderheid.

Nee, ze willen niet terug naar hun oude leven,

maar ze hebben het er wel eens moeilijk mee dat ze zo alleen staan.

Waarom zien zo veel mensen niet in Jezus wat zij wél in hem zien?

dia 5 – we staan niet graag alleen (liftexperiment)

Mensen zijn kuddedieren: wij staan niet graag alleen.

Er is eens een experiment uitgevoerd met een lift.

Een aantal acteurs staan in de lift, allemaal met het gezicht dezelfde kant op.

In de lift staat ook 1 proefpersoon.

Hij gaat precies zo staan als de acteurs.

En als de acteurs draaien, draait hij mee.

Alsof het zo afgesproken is...

Dat experiment is met veel meer proefpersonen uitgevoerd,
en bijna iedereen doet mee met de acteurs.

We vinden het niet fijn om op te vallen,
om ergens alleen in te staan.

dia 6 – wil je bij kleine kerk horen?

Franeker nu en Kolosse toen, in veel opzichten zijn ze niet te
vergelijken.

We leven in een compleet andere wereld.

Maar in allebei ben je als christen een uitzondering.

Wij zijn, net als Kolosse, kerk in een niet-christelijke
omgeving.

Het kringetje van deze gemeente,

en van andere gemeenten en christenen in Franeker, is
behoorlijk overzichtelijk.

Is dat echt alles?

Zijn wij de enigen die in Jezus geloven,

en is het een kwestie van tijd dat er geen kerk meer is?

Wil je wel bij zo'n kleine groep horen?

2. Kerk in een netwerk

dia 7 – kerk in een netwerk

Op dat soort vragen geven die groeten een antwoord.

Het is geen saai dankwoord dat je net zo goed kunt overslaan.

Paulus zegt ermee: je staat er niet alleen voor,
dit zijn allemaal mensen die ook voor Jezus gaan,
die aan jullie denken en voor jullie bidden.

De kerk is zoveel meer dan je eigen gemeente:

je bent deel van een grotere beweging,
opgenomen in een netwerk.

dia 8 – fijn dat mensen meeleven en bidden

Ik stel me zo voor dat toen deze brief voor het eerst werd
voorgelezen,

op een samenkomst van de gemeente van Kolosse,

dat mensen bij de groeten met extra aandacht hebben

geluisterd.

Het is namelijk leuk om groeten te krijgen.

Als ze je bijvoorbeeld een kaartje sturen:

fijn dat mensen aan je denken en daar de moeite voor nemen.

Dat geeft verbondenheid.

En Paulus heeft nogal wat groeten over te brengen.

Voor de christenen in Kolosse is dat een geweldige opsteker:

al deze mensen denken aan ons!

Sommigen kennen ze goed, zoals Epafras.

Ze hebben hem al een tijd niet gezien,

en het doet hen goed dat hij zo met hen meeleeft.

Maar er zitten ook groeten van onbekenden tussen.

Van Lucas en Demas bijvoorbeeld,

die veel met Paulus omgaan, maar nog nooit in Kolosse zijn geweest.

Ze kennen elkaar niet, hebben elkaar nog nooit ontmoet, en toch leven ze mee.

Met hun groeten, maar ook in hun gebeden.

Van Epafras staat dat er met zoveel woorden,

maar de anderen zullen ook gebeden hebben.

Ze sturen hun groeten niet omdat het interessant is ofzo,

maar omdat ze meeleven met die jonge gemeente in Kolosse,

en graag willen dat die gemeente bloeit.

Dat is mooi: als anderen met je meeleven en voor je bidden.

dia 9 – opgenomen in groter geheel

Door de groeten kunnen de christenen in Kolosse

even verder kijken dan hun eigen kleine kringetje.

Ze zien dat ze zijn opgenomen in een veel grotere beweging.

In Kolosse zijn ze dan misschien een minderheid,

maar overal in de wereld ontstaan gemeenschappen van christenen!

Paulus legt verbinding tussen de kleine gemeente van Kolosse en wat er overal gebeurt:

dat mensen geloven dat Jezus leeft en dat ze vrij worden van de macht van de dood.

Het is een wereldwijde, groeiende beweging, nog altijd.
Want al krimpt de kerk in Nederland,
in andere delen van de wereld groeit het juist enorm!

De kerk is zoveel groter dan De Voorhof in Franeker.
Wij zijn niet de enigen!

We zijn opgenomen in een veel groter geheel.

Laten we ons niet opsluiten in ons eigen kleine kringetje.

Leg maar contact met andere kerken en christenen, in Franeker
en in de regio.

Zo gaan de jongeren van 12 tot 16 dit jaar samen met jongeren
uit de kerk van Blija op kamp.

Mooi, die verbondenheid!

Ook bijvoorbeeld een E0-jongerendag of een Nederland-Zingt-dag
kunnen helpen bij dat besef dat je deel bent van iets veel
groters.

Of als je eens in het buitenland een kerk bezoekt:

dat je ontdekt dat mensen uit een ander land met een andere
taal

diezelfde liefde voor Jezus delen!

Dat is niet alleen mooi:

je mag er ook Jezus' zorg voor zijn volgelingen in zien.

Hij geeft ons die verbondenheid,

zo'n netwerk waarin we er niet alleen voorstaan.

3. Genoeg aan onszelf?

dia 10 – genoeg aan onszelf?

Jezus geeft ons verbondenheid: dat is mooi.

Contacten met christenen overal zijn heel waardevol.

Juist in onze tijd is het door de techniek

heel makkelijk gemaakt om zulke contacten te hebben.

Toch heeft Paulus het over meer:

niet alleen over christenen die elkaar kennen of via-via
kennen.

Dat is al mooi en inspirerend,

maar Paulus heeft het ook over dat je niet alleen gemeente
bent.

Paulus doet niet de groeten aan iemand in Kolosse die hij toevallig kent,
maar aan de hele gemeente.

En die gemeente moet zelf ook weer groeten doen aan een andere gemeente: Laodicea.

Zitten we daar als gemeente eigenlijk wel op te wachten?
Of hebben we dan genoeg aan onszelf?

dia 11 – betrokken bij andere kerken?

Als kerk zijn we verbonden aan andere kerken, via het kerkverband.

Wij zijn verbonden met het kerkverband van de CGK en de GKv.

Zo zijn we ook verbonden met kerken hier in de provincie.

Maar ik vermoed dat niemand hier echt enthousiast wordt van iets als een kerkverband...

In een kerkverband wordt vooral veel vergaderd.

Dat is niet heel inspirerend...

Verder kost het kerkverband in het beste geval geld en in het slechtste geval kopzorgen.

Bij het kerkverband denk je niet direct aan een netwerk van kerken,

waar we elkaar bemoedigen en voor elkaar bidden.

Ik denk dat we niets eens zouden weten waarvoor we moeten bidden...

Op vergaderniveau zijn er contacten,

maar als gemeente merken we er weinig van.

Behalve dan van de predikanten, die overal rondpreken.

Maar wat er in de kerken om ons heen speelt?

Hoe zij het evangelie in hun eigen plaats uitdragen?

Vaak weten we het niet eens!

En dan is er de wereldwijde verbondenheid.

Maar of het daarmee perse beter gesteld is...

Ik heb niet de indruk dat de wereldwijde kerk erg tot de verbeelding spreekt.

We steunen zendingswerk in Zuid Afrika, maar het is vooral financieel.

Hoeveel bidden we eigenlijk voor de kerken daar?
Als gemeente doen we dat in ieder geval nauwelijks,
en dat mag ik ook mijzelf aanrekenen,
aangezien de meeste gebeden in de kerkdiensten door mij worden
uitgesproken...

dia 12 – zelfgenoegzaamheid: geen geestelijke houding
Ik kan het mis hebben, maar volgens mij zijn we behoorlijk
zelfgenoegzaam:

we hebben genoeg aan onszelf.

Dat geldt voor ons persoonlijk leven:

we kiezen daarin zorgvuldig uit met wie we omgaan en met wie
niet,

en het geldt net zo goed voor het kerkelijk leven:

we hebben het fijn met elkaar, en meer hoeft niet zo nodig.

Als dat inderdaad zo is, zijn we best arrogant!

We 'netwerken' wat af – ja, dat is een werkwoord – maar vooral
om er zelf beter van te worden.

Er worden netwerkbijeenkomsten georganiseerd,

waar je mensen kunt ontmoeten waar je wel eens wat aan zou
kunnen hebben.

Als de ander dan ook wat aan jou heeft, dan kan het wat
worden.

Maar zo moeten we in de kerk niet denken.

Zelfgenoegzaamheid is geen geestelijke houding.

Moeten we overal zelf iets aan hebben,

of willen we er gewoon zijn voor de ander?

4. De groeten!

dia 13 – de groeten!

De groeten: ze laten verbondenheid zien.

We staan als kerk in Franeker niet alleen:

we zijn opgenomen in een veel groter geheel.

dia 14 – we gaan het gewoon doen

We kunnen lang doormijmeren over hoe het allemaal zou moeten
zijn,

en bedenken wat er allemaal voor in de weg staat,

maar laten we het maar gewoon gaan doen:
andere kerken de groeten doen en voor hen bidden.
De christenen in Kolosse krijgen van Paulus de vraag om voor hem te bidden,
om te bidden dat er deuren voor het evangelie opengaan,
en om de groeten te doen aan kerken in de buurt, zoals de gemeente in Laodicea.
Laten wij dat ook maar doen.

Ik heb hier een stapel kaarten, die we naar een aantal kerken gaan sturen:

(korte beschrijving van de kerken die kaart krijgen)

We doen hen de groeten uit Franeker, ter bemoediging.

De kaarten liggen straks klaar in de koffiekamer.

Zet straks allemaal je naam op die kaarten, dan zal ik ze versturen.

En dan gaan we zo in het gebed ook voor deze kerken bidden.

dia 15 – want God werkt overal

Want God verbindt ons aan elkaar.

Hij laat ons niet op onszelf staan.

We zijn deel van een veel grotere beweging:

God is wereldwijd aan het werk!

Amen.

Kolossenzen 3:13 | Genadig met elkaar omgaan

Mensen vallen altijd tegen. Ook in de kerk. Het makkelijkste is om je niet te veel met hen in te laten. Paulus wijst een andere weg: van verdragen en vergeven. God gaat genadig met ons om, en daarom kunnen wij ook genadig zijn.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Opwekking 354 : 1 en 3

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 133 : 1 en 3

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Kolossenzen 3 : 5 – 17

Zingen: GKB Gezang 37 : 6 en 8

Preek over Kolossenzen 3 : 13

Zingen: LvK Gezang 481 : 1, 2 en 3

Kinderen terug

Leefregels

Zingen: Psalm 67 : 1 en 2

Gebed

Collecte

Zingen: GKB Gezang 167 : 1, 2 en 3

Zegen

Genadig met elkaar omgaan

Inleiding

dia 1 – zwart

‘Verdraag elkaar en vergeef elkaar.’

Het lijkt nogal een open deur:

natuurlijk moet je verdraagzaam en vergevingsgezind zijn!

Maar als het er echt op aankomt, is het niet zo simpel.

dia 2 – Railway Man

Ik wil jullie graag het verhaal vertellen van Eric Lomax.

In 2012 overleed deze Britse oorlogsveteraan.

Hij heeft zijn verhaal opgeschreven,
en in 2013 is het verfilmd als The Railway Man.
De voorbereidingen van de film heeft hij nog meegemaakt,
het resultaat niet meer.

dia 3 – Birmalijn

Lomax' verhaal begint in de Tweede Wereldoorlog.
Zoals de naam al zegt: het was niet alleen een Europese
oorlog.

Ook in Afrika en Azië is heftig gevochten.

Als jong soldaat wordt Lomax uitgezonden naar Singapore
om te vechten tegen de Japanners.

Maar met zijn eenheid wordt hij gevangen genomen
en komt in een krijgsgevangenenkamp in Thailand terecht.

Daar moet hij werken aan de Birma-spoorlijn,
die ook wel bekend staat als de dodenspoorlijn.

15.000 Krijgsgevangenen hebben het niet overleefd.

Vooraf Britten, Australiërs en Nederlanders.

Het werk aan de spoorlijn is zwaar

en de Japanners gaan hard met hun krijgsgevangenen om.

Ze kennen geen genade.

Als Lomax en zijn vrienden worden betrapt met een zelfgemaakte
radio

zitten ze dan ook heel diep in de problemen.

Er volgen vele martelingen.

Op een of andere manier overleeft Lomax de oorlog,

maar hij leeft met een enorm trauma.

Hij stopt het weg, hij praat er nooit over.

dia 4 – Nagase

Tot hij zijn vrouw ontmoet.

Hij besluit terug te gaan naar Thailand,

op zoek naar zijn grootste plaaggeest: Takashi Nagase.

Nagase blijkt nog dagelijks met de oorlog te leven.

Het krijgsgevangenenkamp is na de oorlog een museum geworden,

waarin verteld wordt over hoe gruwelijk de gevangenen werden
behandeld.

Eén van de gidsen is Nagase.

Lomax is gekomen om wraak te nemen,
en overvalt Nagase na sluitingstijd in het museum.
Maar Nagase echt iets aandoen, dat kan hij niet,
en hij vlucht terug naar Engeland.

dia 5 – vrienden

Nagase laat het er niet bij zitten en schrijft een brief.
Als Lomax de brief ontvangt, wil hij terug.
En dan gebeurt het wonder, dat alleen in films kan gebeuren,
maar deze film is waargebeurd:
Lomax en Nagase omhelzen elkaar.
Lomax vergeeft.
De laatste 30 jaar van hun leven zijn ze vrienden.

dia 6 – genadig met elkaar omgaan

Dit zijn van die verhalen die ik niet kan begrijpen.
Dat Lomax kan vergeven, dat is al heel bijzonder,
maar dat ze dan daarna ook nog vrienden worden,
daar kan ik gewoon niet bij.
Het laat zien hoe bijzonder het is als we genadig met elkaar
omgaan.

1. Mensen vallen tegen

dia 7 – mensen vallen tegen

Nee, in de kerk staan we meestal niet als Lomax en Nagase
tegenover elkaar,
als gevangene en als martelaar.
Gelukkig maar!
Maar: ook bij ons kunnen heftige dingen gebeuren.
We doen elkaar pijn, we kwetsen elkaar en doen elkaar onrecht.
Wie is er nou nooit teleurgesteld in een ander?
Mensen vallen tegen, ook kerkmensen.

dia 8 – samen is moeilijk:

Samen is altijd moeilijk: je moet rekening houden met anderen.
Anderen, die het net even anders aanpakken dan jij.
Anderen, met wie het gewoon niet zo klikt.

Anderen, die hun afspraken niet nakomen.
Het zit echt in zulke kleine dingen
dat we als mensen teleurgesteld kunnen raken in anderen.
Samenwerken vond ik dan ook een van de moeilijkste dingen van
mijn schoolcarrière.
Samen een werkstuk maken, ik had er een verschrikkelijke hekel
aan.
Dat oeverloos overleggen met elkaar, zonder tot een punt te
komen...
En maar wachten op elkaar, zodat je weer verder kunt.
Als het even kon, deed ik dat soort opdrachten liever alleen.

Samen is moeilijk, ook in de kerk.
In de kerk zijn altijd strubbelingen.
Dat Paulus zegt 'verdraag en vergeef elkaar',
geeft al aan dat er heel wat te verdragen en te vergeven is.
De kerk wordt niet gevormd door perfecte mensen.
In het begin van Kolossenzen 3, waar het 2 weken geleden over
ging,
steekt Paulus heel hoog in: 'u bent met Christus uit de dood
opgewekt.'
Maar direct erachteraan zegt hij: 'streef dan ook naar wat
boven is.'
Het nieuwe leven, het goede leven, gaat blijkbaar niet
vanzelf.

dia 9 – samen met heel verschillende mensen
Ook in de gemeente van Kolosse niet.
Een jonge gemeente: ze kennen Jezus nog niet zo lang.
Ook elkaar kennen ze nog niet zo lang.
Ze hebben heel verschillende verhalen.
Succesvolle handelaars, mislukte slaven,
elitaire Grieken, simpele allochtonen,
wereldburgers en provincialen.
En de Joden, als aparte groep.
Al die groepen gingen niet met elkaar om, ze leefden langs
elkaar heen.

In de kerk horen ze opeens bij elkaar: ze worden als gemeente aan elkaar verbonden.

Tegelijk nemen ze wel allemaal hun eigen manieren en ideeën mee.

Zoals het ook bij ons gaat.

Nee, ik heb het niet over de kloof tussen Friezen, Groningers en Hollanders.

Maar we zijn wel heel verschillend.

Hoogopgeleid of laagopgeleid, jong of oud, gereformeerd degelijk of evangelisch blij.

Zulke verschillen maken het lastig om één te zijn.

Elkaar verdragen? Liever sluit je je voor hen af!

Zoek je mensen van 'je eigen soort', met dezelfde ideeën.

dia 10 – samen met mensen die fouten maken

Helemaal als ze dan ook nog fouten maken

en je teleurgesteld in hen raakt.

Dan hoeft het niet zo nodig meer.

Wat kunnen we elkaar lang dingen nadragen,

en elkaar afrekenen op de fouten die we hebben gemaakt.

Hoe ze daar in Kolosse precies mee omgingen, weet ik niet,

maar de makkelijkste manier om met al die moeilijkheden om te gaan,

die moeilijkheden van mensen die tegenvallen,

is om dat 'samen' maar lekker te laten voor wat het is.

Je bouwt een muur om jezelf heen,

doet alles lekker op jouw manier.

Je bent er wel, maar wie je echt bent en wat je echt bezighoudt,

dat verstop je maar.

2. Ga genadig met elkaar om

dia 11 – ga genadig met elkaar om

Dat mag dan de makkelijkste weg zijn,

het is niet de weg die Paulus wijst.

'Verdraag en vergeef elkaar': ga genadig met elkaar om.

Want als je met elkaar wilt blijven omgaan,
dan is er veel te verdragen en te vergeven.

dia 12 – verdragen: de ander links laten liggen?

Ik weet niet hoe die woorden op je overkomen,
maar voor mijn gevoel zit er een groot verschil tussen
verdragen en vergeven.

Vergeven is iets heel groots, denk aan dat verhaal van Eric
Lomax.

Vergeven is misschien wel de moeilijkste vorm van elkaar
liefhebben.

Daarmee vergeleken stelt elkaar verdragen niet zoveel voor.
Of...

Dat hangt er nogal vanaf wat je met 'verdragen' bedoelt.
'Verdraagzaamheid' is in Nederland een belangrijke waarde.
Daar wordt mee bedoeld dat verschillen er mogen zijn,
dat je elkaar in je waarde laat,
respecteert dat anderen anders in het leven staan dan jij.
Dat is het dan ook wel zo ongeveer.
Met die ander hoef je niet zo veel:
je accepteert dat hij ook in Nederland woont,
en verder leef je je eigen leventje.

Ik kan me niet voorstellen dat Paulus zoiets bedoelt.
Dat je mensen die anders zijn dan jij, maar gewoon links moet
laten liggen.
Bij de manier waarop wij kerk zijn, kan dat:
je bezoekt op zondag een of twee kerkdiensten,
schuift naast elkaar aan in de rijen,
maar hoeft niet iets met de andere mensen te hebben.
In Kolosse was dat volstrekt onmogelijk:
de kerk bestond uit huishuiskerken, je kwam in kleine groepen
aan huis samen.
Je moest het wel met elkaar doen.

dia 13 – verdragen: je openstellen voor elkaar

Verdraag elkaar: het is heel wat meer dan elkaar in je waarde

laten.

Elkaar verdragen is je voor elkaar openstellen.

Je accepteert dat iemand anders heel anders is dan jij, dat je elkaar niet als vrienden uitgezocht zou hebben, maar dat je toch een relatie met elkaar hebt.

Soms zal het dan op jouw manier gaan, maar vaak ook op de manier van een ander.

dia 14 – vergeven: ook als je onrecht wordt aangedaan
Om de ander te verdragen, moet je iets van jezelf inleveren.

Je ideeën, je manieren, je voorkeuren.

Je geeft iets op voor de ander.

Daarmee staat verdragen helemaal niet zo ver van vergeven af: vergeven is ook iets van jezelf inleveren: je rechten of je gelijk.

Vergeven gaat verder waar verdragen moeilijk wordt: als je onrecht wordt aangedaan.

Paulus zegt: vergeef elkaar dan.

Let op: Paulus zegt niet 'doe alsof er niets gebeurd is'.

Onder het motto 'we moeten elkaar vergeven' is ook in de kerk heel wat onrecht verstopt.

Vergeven begint met dat het onrecht benoemd wordt:

'je hebt me pijn gedaan, misschien meer dan je zelf hebt beseft,

maar ik vergeef je!'

Genadig met elkaar omgaan,

het is verder kijken dan iemands eigenaardigheden of fouten.

Paulus zegt: 'Christus is alles in allen'.

In Christus zijn we aan elkaar verbonden.

Dan zie je niet alleen hoe mensen tegenvallen,

maar zie je daarachter een mens die God heeft gemaakt.

3. God gaat genadig met jou om

dia 15 – God gaat genadig met jou om

Genadig met elkaar omgaan: dat is nogal wat.

Het gaat heel wat verder dan aardig en beleefd zijn.

Je moet er iets van jezelf voor opgeven.

Maar waarom zou je eigenlijk?

Waarom die moeilijke weg kiezen?

Paulus zegt: 'omdat de Heer u vergeven heeft'.

Het begint met dat God genadig met jou omgaat.

dia 16 – gelijkenis

Jezus heeft daar eens een verhaal over vertelt.

Als je wilt kun je het nog eens nalezen in Matteüs 18.

Het gaat over een man die de koning veel geld schuldig is, heel veel geld.

Zo veel dat hij het nooit van zijn leven zal kunnen afbetalen.

Maar de koning is genadig: hij scheldt de schuld kwijt.

Opgelucht gaat de man naar buiten.

Op straat zie hij een collega die eens geld van hem heeft geleend.

Gewoon, een normaal bedrag, wat vanzelf weer eens terugkomt.

Maar daar kan deze man niet op wachten:

hij laat zijn collega gevangen zetten tot hij zijn schulden heeft afbetaald.

Als de koning ervan hoort wordt hij woest:

'je hebt zo veel genade van mij gekregen,

hoe durf je dan zo ongenadig met een ander om te gaan?!

dia 17 – God wil je accepteren en vergeven

Ook al voelt het misschien wel eens anders,

alles wat wij van een ander moeten verdragen

en alles wat wij elkaar moeten vergeven,

het valt in het niet bij wat God te verdragen en vergeven heeft.

Ja, soms is het heel moeilijk om iemand te vergeven,

daar wil ik niets vanaf doen,

maar dan nog kost het God nog veel meer

om genadig met ons om te gaan!

Om een of andere onbegrijpelijke reden ziet God iets moois in je.

Hij heeft alle reden om zich van je terug te trekken,

om je te negeren en je al je fouten na te dragen.

Hij doet het niet: hij vindt je de moeite waard om je te accepteren en te vergeven.

Ook al is hij totaal anders dan jij, hij stelt zich voor je open.

Hij heeft zich helemaal aanpast, hij is zelfs mens geworden!
Dat is verdragen op de goddelijke manier!

En als je tegenvalt, trekt hij zich niet terug.

Hij blijft vergeven, zonder ophouden, zonder voorwaarden.

Hij wil met je verder, wat het hem ook kost.

Hij wil jou!

dia 18 – wie ben ik om ongenadig te zijn?

Voel je het?

Als je zoveel genade krijgt,

dan slaat de vraag 'waarom zou ik genadig zijn' nergens meer op!

Ik ben niet allereerst iemand die genadig voor anderen moet zijn,

ik ben iemand die genade nodig heeft, van God en ook van mensen.

Ik wil niet afgerekend worden op de fouten die ik maak.

Ik wil geaccepteerd worden, met mijn eigenaardigheden en ondanks mijn fouten.

Zonder genade zou ik nergens zijn.

God vindt je de moeite waard.

Voor hem ben je niet je fouten.

Jezus heeft ermee afgerekend, door op te staan uit de dood.

Zo genadig gaat God met jou om.

Wie ben jij dan om je ongenadig te gedragen?!

4. Genade geeft ruimte

dia 19 – genade geeft ruimte

Genadig met elkaar omgaan, het is niet makkelijk, maar als het gebeurt, geeft het ruimte.

dia 20 – genade maakt je open voor elkaar

Nog één keer Eric Lomax:

Na veel geworstel met zichzelf vergeeft hij zijn beul.

Het is een keerpunt in zijn leven.

De oorlog bepaalde nog altijd zijn hele leven.

Hij zat gevangen in de oorlog, ook al was die al 40 jaar voorbij.

Het waren 40 eenzame jaren, waar niemand echt dichtbij mocht komen.

40 Jaren zonder verbinding.

Na de vergeving gaat zijn leven open.

Hij raakt bevriend met zijn vroegere vijand.

Maar dat is nog niet alles: ook zijn vrouw krijgt hem nu pas echt te zien.

Voor Nagase geldt hetzelfde: hij zat nog gevangen in de oorlog.

Hij voelde zich schuldig, en zijn leven is nu anderen over de oorlog te vertellen.

Genade maakt dat ook zijn wereld open gaat.

Ik las deze week dat 40% van alle volwassen Nederlanders zich eenzaam voelt.

Dat zijn mensen die bijna nooit iemand spreken, maar net zo goed mensen die veel mensen om zich heen hebben, en toch het gevoel hebben dat ze er alleen voor staan.

Eenzaamheid is een enorm probleem.

Het zou wel eens te maken kunnen hebben met een ongenadige wereld.

Een wereld waar je aan jezelf genoeg hebt.

Een wereld zonder genade maakt je eenzaam.

dia 21 – de kerk: cultuur van genade

Laten we het als kerk anders doen.

Laat dit een plaats van genade zijn.

Een plaats waar iedereen wordt verdragen,

waar we open staan voor elkaar, ondanks al onze verschillen.

Een plaats waar je fouten mag maken,

waar we eerlijk zijn over wat fout is,

maar dan ook ruimhartig vergeven.

Een plaats waar we elkaar niet over het hoofd zien,
waar je er niet alleen voor hoeft te staan.
We hebben een cultuur van genade nodig:
dat je weet dat je er mag zijn, dat je weet dat je niet wordt
afgerekend op je fouten.
Een plek waar we elkaar verdragen en vergeven, elkaar omarmen
ondanks alles,
waar het veilig is en je open kunt bloeien.
Dan kun je laten zien wie je echt bent en wat voor jou echt
belangrijk is,
zonder dat je bang hoeft te zijn dat je erop wordt aangekeken.
Genade geeft ruimte, genade maakt je meer mens.
God ziet iets moois in je, ondanks alles, laten we dat ook in
elkaar zien!

dia 22 – wees een plek van genade!

Ik heb het steeds gehad over genadig met elkaar omgaan in de
kerk.

Dat is namelijk waar Paulus over schrijft.

Maar dat betekent natuurlijk niet dat je buiten de kerk gewoon
ongenadig kunt zijn.

Nee: zoals de kerk een veilige plek mag zijn,
zo mag ook jij in jouw omgeving een veilige plek zijn,
een plek van genade in een genadeloze wereld.

Geeft de genade van Jezus maar door:

aan wie vreemd is, aan wie fouten maakt, aan wie eenzaam is.

Want Gods genade kent geen grens!

Amen.

Kolossenzen 1:12-14 | God

geeft je de vrijheid

Vrij zijn: dat willen we allemaal. Maar wat is vrijheid? Het lijkt alsof christelijk geloof een enorme beperking is van je vrijheid. Maar het gaat niet om wat wij doen, maar om wat God doet. Hij geeft echte vrijheid: hij haalt je uit de macht van de dood.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: LvK Psalm 111 : 1

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: LvK Lied 205 : 1, 2 en 5

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Kolossenzen 1 : 1 – 23

Zingen: Psalmen voor Nu 16

Preek over Kolossenzen 1 : 12 – 14

Zingen: GKB Gezang 141 : 1, 2 en 3

Kinderen terug

Leefregels

Zingen: GKB Gezang 125 : 1 en 6

Avondmaal

Instructies nieuwe vorm

Onderwijs

Viering

Zingen: GKB Psalm 107 : 1, 3 en 5

Gebed

Collecte

Zingen: Opwekking 733

Zegen

God geeft je de vrijheid

Inleiding

dia 1 – huisartsenpost

Het is alweer zo'n 10 jaar geleden, maar ik zal het nooit vergeten.

Ik ging naar bed en had last van een wat zeurderige pijn.

Nou ja, dan maar lekker slapen, morgen is het vast weer over.

Dat was het dus niet...

Midden in de nacht heb ik een huisgenoot wakker gemaakt, ik woonde toen op kamers,

die huisgenoot heeft de burens wakker gemaakt om een auto te lenen,

en snel naar Zwolle, naar de huisartsenpost.

In de wachtkamer leek het wel uren te duren,

maar bij de dienstdoende arts was ik zo klaar.

'Neem maar een aspirientje en ga lekker slapen.'

Alsof ik dat nog niet had geprobeerd...

De arts kon de oorzaak van de pijn niet ontdekken,

hij kon alleen uitsluiten dat het een blindedarmontsteking was.

Dan zou de pijn namelijk aan de andere kant moeten zitten.

Uiteraard hielp het aspirientje niet en de pijn bleef.

Twee dagen later weer naar een huisarts gegaan.

Die was er niet zo zeker van dat het de blindedarm niet kon zijn:

bij wijze van uitzondering zit die wel eens aan de andere kant.

En aangezien ik heel uitzonderlijk ben...

In ieder geval moest ik met spoed naar het ziekenhuis.

dia 2 – CT-scan

Daar kreeg ik een infuus in,

terwijl ik normaal bij de gedachte aan een prikje al wit

wegtrek,
en werd volgegoten met contrastvloeistof.
Dat is al geen lekker spul, maar als je dan ook nog
hondsberoerd bent...
Vervolgens een grote machinekamer in voor een CT-scan.
Toen kwam de arts met het geruststellende woord:
het is niet je blindedarm, je hebt nierstenen.
Ze zeggen dat niets zo pijnlijk is als het baren van een kind,
maar dan hebben ze nog nooit nierstenen gehad...

Met die pijn moest ik maar gaan slapen.
Dat lukte dus niet...
Gelukkig had ik zo'n knop naast mijn bed,
ik heb mijn laatste moed bijeengeraapt en de verpleging
opgeroepen.
Met wat zwaardere medicatie mocht ik gaan slapen.
En geloof mij: ik heb nog nooit zo lekker geslapen!
De volgende ochtend was de pijn helemaal weg.
Wat was dat een bevrijding!
Sinds die tijd zorg ik dat ik veel drink,
want dat avontuur wil ik niet nog eens beleven.

dia 3 – God geeft je de vrijheid
In Kolossenzen 1 heeft Paulus het ook over een bevrijding.
Geloven is volgens Paulus bevrijdend:
het geeft ruimte, ontspanning, opluchting, rust.
Wat kun je blij zijn als je bevrijd bent!
God doet dat: hij geeft je de vrijheid.

1. Je moet zo veel...

dia 4 – je moet zo veel...
Vrijheid, daar houden we wel van!
Zeg ons niet hoe we het moeten doen, want je moet al zo veel!
Op de radio en op TV maakt Tele2 reclame met de slogan
'niet omdat het moet, maar omdat het mag.'
Het is een loze kreet, als je het mij vraagt,
het heeft niets te maken met de diensten van Tele2,
maar haakt helemaal in op dat we vrij willen zijn.

Dat verkoopt blijkbaar.

Maar als je op zoek bent naar vrijheid,
dan is het christelijk geloof misschien niet de eerste plek
waar je zoekt.

Christenen staan ook bekend om hun regels, je moet zo veel,
hoezo geeft God je de vrijheid?!

dia 5 – als je gelooft, verandert je leven

Als je dan Paulus leest, zou je zomaar in dat beeld bevestigd
kunnen worden.

Even om je een beeld te vormen: wie zijn die Kolossenzen
eigenlijk?

Kolosse is een stad in klein-Azië, tegenwoordig Turkije.

In die stad is nog niet zo lang een christelijke gemeente.

Paulus heeft heel wat plaatsen aangedaan op zijn
zendingsreizen,

maar in Kolosse is hij nog nooit geweest.

Een zekere Epafraas heeft de Kolossenzen over Jezus verteld,
en via Epafraas is Paulus op de hoogte van de jonge kerk in
Kolosse.

Paulus zou graag zelf naar Kolosse komen, maar het gaat niet:
Paulus zit in de gevangenis.

Daarom schrijft hij een brief.

Hij schrijft hoe blij hij is

dat ook in Kolosse mensen door Gods genade worden veranderd.

Dat is voor Paulus ook heel belangrijk: dat mensen veranderen.

Hij bidt er ook om, elke dag,

dat de Kolossenzen helemaal volgens Gods wil zullen leven.

Bij geloven in Christus hoort ook een leven als christen.

De Kolossenzen merken ook dat hun leven veranderd is
sinds ze Jezus hebben leren kennen.

Nog niet zo lang geleden hadden ze een heel ander leven,
en ze zijn blij dat ze dat achter zich konden laten.

Maar ze weten ook dat er nog best een weg te gaan is,

ze merken dat slechte oude gewoontes toch weer opduiken,

dat ze nog verder moeten groeien in hun leven als christenen.

dia 6 – is dat wel zo'n bevrijding?

Moet je als christen van alles?

Paulus maakt in ieder geval duidelijk,

en de Kolossenzen zullen het ongetwijfeld bevestigen,

dat als je christen bent, dat je leven dan ook verandert.

En daar kun je best moe van worden: ik moet anders leven.

Als ik christen ben, dan mag ik niet zelf bedenken hoe ik leef,

dan is het gedaan met mijn vrijheid!

En is het voor God ooit goed genoeg?

Het is ontmoedigend, al die regels...

Om het nog maar niet te hebben over hoe ver je moet gaan.

Als ik denk aan wat er allemaal in de wereld gebeurt,

hoeveel mensen op de vlucht zijn en onmenselijk worden behandeld,

dan krijg ik een schuldgevoel dat ik lekker op de bank kan hangen...

Soms vind ik mijzelf maar een waardeloos christen,

dan baal ik van mijzelf dat ik me er zo makkelijk vanaf maak.

Het lijkt wel dat als je vrij wilt zijn,

je maar beter met een boog om het christelijk geloof heen kunt lopen.

Christenen maken het zichzelf zo lastig...

Heb je zonder God niet veel meer vrijheid?

2. God geeft je de vrijheid

dia 7 – God geeft je de vrijheid

'Nee,' zegt Paulus, 'dan heb je het niet begrepen.'

Ja, als je christen bent, verandert er iets in je leven,

maar dat is geen last, waarmee je je vrijheid opgeeft.

We lezen: 'hij heeft ons gered uit de macht van de duisternis en ons overgebracht naar het rijk van zijn geliefde Zoon.'

God maakt je juist vrij van de macht van de duisternis en geeft je zo de vrijheid.

dia 8 – het gaat niet om wat jij doet maar wat God doet

Moet je voor God van alles?

Nee, dat zou zo zijn als Paulus had geschreven:
stap uit de duisternis en ga het rijk van Jezus binnen.
Maar dat zegt Paulus niet!

Hij zegt: Gód heeft ons gered en Gód heeft ons overgebracht.
In het christelijk geloof gaat het niet om wat wij allemaal
moeten doen,
maar om wat God gedaan heeft en doet.

Afgelopen najaar hebben we hier in de kerk een Alpha-cursus
gegeven.

Op een van de cursusavonden kwam deze tekst ook voorbij: God
heeft ons overgebracht.

Bij die tekst moesten we een schilderij maken.

Ik heb zelf ook meegedaan, met dit resultaat.

Ik heb een lift geschilderd, of in ieder geval geprobeerd...

Jezus wordt wel eens vergeleken met een brug

die de kloof tussen God en ons overbrugt.

Een mooi beeld, maar over een brug moet je nog lopen.

Bij een lift is het anders:

Jezus komt naar beneden om ons in zijn rijk te brengen.

Jezus doet het.

Als Paulus het heeft over hoe de Kolossenzen veranderd zijn,
dan zit dat er ook steeds achter.

De Kolossenzen moeten niet van alles, Gód heeft hen veranderd.

Neem bijvoorbeeld vers 8:

daar gaat het over de liefde die de Géést in de Kolossenzen
opwekt.

dia 9 – God maakt vrij van de macht van de dood

Christelijk geloof gaat dus niet om 'moeten': God verandert
je.

De Kolossenzen hebben dat echt als een bevrijding ervaren!

Niet omdat ze ontevreden met hun leven waren.

Ga er maar vanuit dat het gewone mensen waren, zoals jij en
ik.

Mensen van wie het leven soms meezit en soms tegenzit.

Maar geen mensen die zaten te wachten op een bevrijding.

Maar als Epafraas op een dag vertelt over Jezus,
dat hij is opgestaan uit de dood, zijn ze nieuwsgierig.
Iemand die uit zijn graf wandelt, daar moeten ze meer van
weten!

Hoe meer ze horen, hoe bevrijder ze zich voelen.
Ze ontdekken waar het leven echt om gaat.

Uit de duisternis naar het rijk van Gods Zoon, zo ervaren ze
het nu echt.

Voordat ze Jezus leerden kennen waren ze in de macht van de
duisternis.

En dáár zit het antwoord op waarom je voor vrijheid bij God
moet zijn.

Wat is vrij zijn?

Ben je vrij als je helemaal niets hoeft, als niets of niemand
macht over jou heeft?

Volgens Paulus bestaat dat helemaal niet!

Er is altijd iets dat jou beheerst.

En als er één ding is waar niemand onderuit komt, dan is het
wel de dood.

De dood heeft macht over iedereen.

Je weet dat je op een dag zult sterven,
en dat is iets dat invloed heeft op je hele leven.

Ben je dan vrij?

God maakt je vrij van de macht van de dood.

Jezus is opgestaan: de macht van de dood is gebroken!

Dat opent de ogen van de Kolossenzen.

Opeens zien ze dat hun oude leven, waar ze best gelukkig in
waren,

altijd beheerst werd door de macht van het duister.

Bij Jezus vinden ze zin, rust, houvast en liefde.

Ze leven niet langer om te sterven!

dia 10 – ook al blijft het duister trekken

Het is echt niet zo dat de Kolossenzen superheiligen zijn.

Ze voelen de macht van het duister trekken.

En toch zegt Paulus dat God hen al hééft bevrijd.

Ik kan enorm van mijzelf balen,
ik kan voelen dat ik als christen tekort schiet,
maar God zegt dat hij alles al gedaan heeft!
Dát is vrijheid.

3. Dank God!

dia 11 – dank God!

‘Hij heeft ons gered uit de macht van de duisternis
en ons overgebracht naar het rijk van zijn geliefde Zoon.’
Dat is in één zin waar christenen in geloven.

En je mag er blij mee zijn.

Dat zegt Paulus ook: ‘breng met vreugde dank aan de Vader.’

dia 12 – wees dankbaar voor wat God heeft gedaan

Ere wie ere toekomt:

christelijk geloof gaat niet om wat wij allemaal moeten doen
maar om wat God doet.

Paulus zegt: ‘hij stelt u in staat te delen in de erfenis.’

Je mag ook zeggen: God heeft je gekwalificeerd.

Zoals bij een sporttoernooi: daar mag je niet zomaar aan
meedoen.

Als ik mij zou aanmelden voor, ik noem maar wat,
het Nederlands Kampioenschap badminton,

dan moet ik eerst bewijzen dat mijn niveau hoog genoeg is.

Ik zou dan al heel snel door de mand vallen...

Voor het koninkrijk van Gods Zoon ben je ook niet zomaar
geschikt:

ook daarvoor moet je gekwalificeerd zijn.

En dat ben je, niet op basis van je eigen prestaties,
maar op basis van wat God heeft gedaan!

Jezus is opgestaan: daarom wacht je een geweldige toekomst
die nu al mag beginnen.

Alle reden om dankbaar te zijn!

dia 13 – dan ga je ook voor Gods rijk leven

Dankbaarheid helpt je ook verder, veel meer dan een
schuldgevoel.

Misschien ben ik de enige die zo eigenwijs is,

maar als ik moet veranderen wil ik het niet en kan ik heel koppig zijn...

Maar als je God dankt voor wat hij voor je doet,
als je blij bent met God,
dan merk je dat de macht van het duister steeds minder aan je trekt.

Als je naar Jezus kijkt, als je zijn liefde op je laat inwerken,

als je je verwondert over alles wat hij gedaan heeft,
dan is dat duister helemaal niet meer zo aantrekkelijk.

En als je baalt van jezelf,

als je vindt dat je weer eens tekortschiet, houd het jezelf dan maar voor:

ik ben vrij, God heeft mij bevrijd, het duister heeft het niet voor het zeggen in mijn leven!

dia 14 – avondmaal: vier je vrijheid!

Kijk maar naar Jezus, juist ook in het avondmaal,
en dan wordt het nieuwe leven meer en meer werkelijkheid.

Jezus is opgestaan: er wacht ons een geweldige toekomst.

Nu al mogen we pootjebaden in het licht,

en straks worden we er helemaal in ondergedompeld,

is er nergens meer duister te bekennen.

God heeft ons overgebracht naar het rijk van zijn geliefde Zoon:

laten we dat aan het avondmaal vieren!

Amen.

Efeziërs 6:11 – Staan blijven

in het nieuwe leven

Een geloof dat betekenis heeft in je leven wordt aangevallen. Maar God geeft je bescherming. Jezus vecht voor je en je mag in zijn voetspoor gaan.

Deze preek is gehouden in een dienst waar het Dordt College Concert Choir uit de Verenigde Staten te gast was en een bijdrage aan de dienst heeft geleverd. Daarom is deze preek tweetalig.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Psalm 91 : 1, 2 en 7

Stil gebed

Votum en groet

Koor: This Is My Father's World

Beautiful River

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Efeziërs 6 : 10 – 24 (Nederlands en Engels)

Zingen: LvK Lied 401 : 1, 2 en 4 (in het Fries)

Preek over Efeziërs 6 : 11

Zingen: Psalm 18 : 1, 8, 9 en 10

Kinderen terug

Lezen wet

Koor: When I Survey the Wondrous Cross

Prayer

Gebed

Collecte

Zingen: GKB Gezang 163 : 1, 2 en 3

Zegen

Koor: May the Road Rise Up to Meet You

Staan blijven in het nieuwe leven

Inleiding

dia 1 – douane

Nederland is een veilig land, en dat willen we graag zo houden.

Daarom hebben we een douane die de grenzen bewaakt.

Bijvoorbeeld op Schiphol.

Als je daar Nederland in- of uitgaat, kun je niet om hen heen.

Ze hebben allemaal hulpmiddelen, waarmee ze onze veiligheid beschermen.

Bijvoorbeeld een metaaldetector.

dia 2 – metaaldetector

Zo'n metaaldetector is een poortje waar je doorheen moet lopen,

en het geeft een alarm als het metalen voorwerpen ontdekt.

Dat kan natuurlijk van alles zijn:

de gesp van je riem, grote oorbellen, stalen neuzen in je schoenen, enzovoort.

Soms gaat het alarm ook af terwijl je niets van metaal hebt.

Bij sommige pechvogels lijkt het alarm zelfs altijd af te gaan.

Als het alarm afgaat, wordt je extra gecontroleerd.

Je wordt even apart genomen,

er wordt gevraagd of je metalen voorwerpen hebt,

en als de douane het niet helemaal vertrouwd, kunnen ze je fouilleren.

Want die metaaldetector staat er natuurlijk niet voor de grap: hij is bedoeld om wapens op te sporen.

Het is niet de bedoeling dat mensen met messen en pistolen een vliegtuig ingaan,

en ook niet dat die wapens ons land in worden gesmokkeld.

De metaaldetectoren zijn er om ons te beschermen.

Want als je goed beschermd bent, dan ben je veilig.

dia 3 – staan blijven in het nieuwe leven / keep staying in the new life

In Efeziërs 6 gaat het ook over goede bescherming.

Als je bij Jezus hoort, heb je ook bescherming nodig.

In de afgelopen weken ging het over het thema 'opstaan met Christus'.

Als je bij Jezus hoort, verandert dat je leven.

Maar dat nieuwe leven wordt aangevallen.

Als je veilig wilt zijn, heb je bescherming nodig.

Daarmee kun je blijven staan in het nieuwe leven.

Ik geef even een samenvatting in het Engels.

For you a brief summary in English.

The theme this morning is 'protection'.

This week you flew from America to our national airport, Schiphol.

I think you have been checked by the customs.

If not, we have a huge security problem...

However, the customs have devices to protect our security, such as metal-detectors.

Metal-detectors help the customs to discover weapons, so that you can't enter our country with a weapon.

It's for our protection, so that we are safe.

Ephesians 6 is about protection.

When you belong to Christ, it changes your life.

But that new life is under attack,

that's why you need protection: to keep staying in the new life.

1. Verleiding van het oude leven

dia 4 – verleiding van het oude leven / temptation of the old life

We gaan weer even in het Nederlands verder.

Je hebt bescherming nodig als je wordt bedreigd.

Laten we daar maar mee beginnen: met de bedreiging.

Want leven als christen, leven in het nieuwe leven, wordt bedreigd.

Steeds is er de verleiding van het oude leven.

dia 5 – scheiding tussen geloof en leven / separation between faith and life

Ook de christenen in Efeze hebben met die verleiding te maken. Toen ze tot geloof in Jezus kwamen, waren ze enthousiast. De boodschap van Paulus, dat Jezus is opgestaan en leeft, dat was voor de Efeziërs nieuw.

En zoals wel vaker voor nieuwe dingen geldt: in het begin ga je er helemaal voor.

Maar na een tijdje verdwijnt het eerste enthousiasme.

In Openbaring 2 wordt tegen de gemeente in Efeze gezegd: 'u hebt de liefde van weleer opgegeven'.

O ja, het geloof in Jezus vinden ze nog steeds een mooie aanvulling op hun leven, het is niet zo dat ze het niet meer geloven.

Maar wat ze geloven heeft steeds minder met hun leven te maken.

Niet voor niets gaat bijna de helft van de brief van Paulus over hoe je leven verandert als je bij Jezus hoort.

Blijkbaar was dat in Efeze een groot probleem.

In het nieuwe leven met Jezus gaat het niet om mij: ik leef niet voor mijzelf.

Maar wat is het verleidelijk om wel voor jezelf te leven, alsof er met Jezus helemaal niets veranderd is.

dia 6 – de duivel valt het levende geloof aan / the devil attacks the living faith

Paulus noemt dat een strijd, een geestelijke strijd.

Dat vertrouwen op God moeilijk is,

en het leven zonder God aantrekkelijk is,

komt doordat je geloof aangevallen wordt.

'En,' zegt Paulus, 'die aanval komt niet van mensen maar van kwade geesten.'

Mensen kunnen je het misschien best moeilijk maken om te geloven,

maar de echte aanval is onzichtbaar.

'Kwade geesten'?

Nou, daar heb ik dus nog nooit wat van gemerkt.

In de hele westerse wereld kunnen mensen niet zoveel met geesten:

'geesten, dat is iets van vroeger, toen mensen nog niet zo veel wisten als wij vandaag, en geesten nodig hadden om het leven te begrijpen. Maar wij hebben ons verstand.'

Voor westerse mensen is het simpel: geesten bestaan niet.

Dat komt de grootste kwade geest, de duivel, goed uit.

Dat mensen gewoon geen rekening met hem houden.

Maar ondertussen neemt hij alle tijd om een levend geloof in de weg te zitten.

Hij gebruikt je voorspoed, waardoor je denkt dat je God niet zo nodig hebt.

Hij gebruikt je drukte, waardoor je gewoon niet aan God toekomt.

Hij gebruikt de kerk die teleurstelt, waardoor je ook in God teleurgesteld raakt.

Hij gebruikt je trots, waardoor je denkt dat je helemaal geen verlossing nodig hebt.

En het ergste: we hebben het niet eens door.

Paulus heeft gelijk: de duivel werkt listig.

Ik schakel weer even naar het Engels.

A summary in English.

Christians need protection because the new life is under attack.

The christians in Ephesus knew the temptations of their old life.

When they first heard about Jesus, they were enthusiastic, but according to Revelation 2, they abandoned the love they had at first.

They still believe in Jesus, but it has little to do with their lives.

The new life in Christ is: 'it's not about me.'

But it is tempting to live for yourself.
According to Paul, spiritual forces attack our new lives.
Most western people deny the existence of spiritual forces.
They don't count with someone like the devil.
Be he attacks the living faith.
He uses your wealth, your being busy, your pride,
and we don't even recognize him.
The old life is tempting.

2. Christus beschermt je

dia 7 – Christus beschermt je / Christ protects you
Zo'n onzichtbare vijand, daar kun je bang van worden!
Want hoe moet je je daar nu tegen beschermen?
Metaaldetectors helpen daar niet tegen...
Bij een geestelijke bedreiging heb je ook een geestelijke
bescherming nodig:
Christus beschermt je.

dia 8 – Jezus vecht voor jou / Jesus fights for you
Paulus heeft het over geestelijke wapens.
Dan lijkt het al snel dat wij nu moeten vechten.
Alsof wij Gods soldaten zijn in de oorlog tegen de duivel.
Alsof wij de strijd wel kunnen winnen.
Ik ben bang dat wij niet al te beste soldaten zijn...
Maar het begint niet bij onze strijd, het begint bij wat God
doet.
De strijd tegen de duivel is al lang gewonnen, door Jezus.
Jezus is de soldaat die aan onze kant strijdt.
Jezus heeft de geestelijke wapens voor ons ingezet.

De duivel heeft al verloren,
het enige wat hij nog kan is mensen in zijn val meeslepen.
De geestelijke wapens beschermen je daartegen.
Dat begint bij Jezus: hij is de eerste die de wapens draagt,
en door zijn kracht kun je zelf de wapens ook dragen.
Laten we op die manier eens naar die wapens kijken.

dia 9 – eerlijk / honest

De eerste is de gordel van waarheid.

Een gordel is een soort broekriem.

Als je een broek hebt die iets te ruim is,
en je hebt geen riem om, dan zakt je broek af en je struikelt
erover.

Een riem zorgt ervoor dat je niet struikelt.

Dat doet waarheid ook.

Het tegenovergestelde van waarheid is leugen.

Als je een leugen vertelt, heb je er al snel meer nodig,
omdat anders je leugen uitkomt.

Je struikelt erover.

Waarheid is dat je eerlijk bent, oprecht en integer.

Dat wapen heeft Jezus gebruikt,

sterker nog: hij noemt zichzelf 'de waarheid'.

Jezus verdraait de waarheid niet om het zichzelf makkelijker
te maken.

Hij is eerlijk, oprecht, hij laat je niet vallen.

Bij Jezus vindt je kracht om zelf ook oprecht te zijn in je
geloof.

dia 10 – rechtvaardig / righteous

Het tweede wapen is het harnas van gerechtigheid.

Iets anders gezegd: wees rechtvaardig.

Maar dat is geen mens, hoe groot je rechtvaardigheidsgevoel
ook is.

We benadelen elkaar en we benadelen God.

Jezus deed dat anders: hij was echt rechtvaardig, hij deed wat
goed is.

En dat deed hij voor ons!

Jezus beschermt je met zijn rechtvaardigheid,
en dan verander je zelf ook.

Dan laat je in je leven zien dat je bij Jezus hoort.

dia 11 – vrede / peace

Het derde wapen: sandalen van vrede.

Dat gaat over hoe je met elkaar omgaat.

Tegenover vrede staat ruzie,

en wat hebben we gemakkelijk ruzie met elkaar.
Het evangelie gaat juist over vrede:
Jezus brengt vrede met God en elkaar.
Met die vrede mag je verder,
mag je elkaar vergeven en vrede met elkaar hebben.
Je loopt naar elkaar toe, vandaar die sandalen.
Zet je in voor vrede.

dia 12 – geloof / faith

Dan het schild van geloof.

Een schild gebruik je om mee af te weren.

Hier kun je denken aan verleidingen:

de duivel laat je graag denken dat allerlei dingen mooier zijn
dan God.

Dat geld, seks of trots je meer te bieden hebben.

Jezus kreeg ook met zulke verleidingen te maken,

maar hij was zo sterk met zijn Vader verbonden,

dat hij er niet vatbaar voor was:

zijn vertrouwen op de Vader was veel sterker.

Jezus is veel beter dan wat de duivel kan bieden.

Als je dat steeds meer leert,

als je ontdekt dat Jezus je diepste verlangens vervult,

dan ben je sterk tegen verleidingen.

dia 13 – verlossing / salvation

Dan de helm van verlossing.

Een helm beschermt je hoofd, je leven.

Als je bij Jezus hoort, dan ben je al vrij,

dan kan zelfs de dood je leven niet afpakken.

Jezus heeft de dood overwonnen, heeft de verlossing gebracht.

Je hoeft niet te twijfelen over je toekomst.

Zie jezelf als iemand die in Christus vrij is.

dia 14 – Gods woorden / God's words

Tenslotte het zwaard: Gods levende woorden.

Met een zwaard verjaag je de vijand.

De duivel kan niet tegen Gods woorden,

die zijn leugens ontmaskeren.

Kijk maar naar Jezus, die in de woestijn door de duivel wordt verleid,
maar de duivel afslaat met Gods woorden.
Zo wordt de duivel verjaagd.
Wees vertrouwd met God en zijn woorden.

Met deze wapens ben je goed beschermd.
Hier kan de duivel niet doorheen komen.
Zoek je kracht bij Jezus.

Weer even in het Engels.
The devil attacks the living faith.
But Chris protects you.
We are not God's soldiers that can win the battle.
The point is not how we can fight the devil, but how God fights the devil.
Jesus is the soldier who fights on our side, and he already won.
The devil has lost, and he wants you to lose with him.
But Jesus carries the weapons,
so that we too can carry the weapons.
First the belt of truth:
it protects you for stumbling on lies.
Jesus is the truth in person, he fair and upright,
and he gives you the strengt to be an upright person.
Second the breastplate of righteousness.
Non of us is righteous, but Jesus is.
With his righteousness Jesus protects you and it changes your life.
Third the shoes of peace.
We often have quarrels,
but Jesus brings peace with God and eachother.
Walk the way of peace and forgiveness.
Fourth the shield of faith.
Trust in God, learn that Jesus fulfillls your deepest longings,
that protects you against temptations.
Fifth the helmet of salvation:

Jesus has overcome death, he brought salvation.
You are alive, free in Christ.
And sixth the sword of Gods living words:
Jesus rejects the devil in the desert by Gods words.
Be familiar with God and his words.

3. Gebruik Gods bescherming

dia 15 – gebruik Gods bescherming / use God's protection
Een levend geloof heeft bescherming nodig.
De duivel maakt er graag een einde aan.
Gebruik daarom Gods bescherming.

dia 16 – gebed is onmisbaar / prayer is essential
Ik zei al dat wij slechte soldaten zijn,
en dat het maar goed is dat er een betere soldaat aan onze
kant staat: Jezus.

In de geestelijke strijd geeft God zijn eigen Zoon.
Gods bescherming gebruiken begint daarmee:
kijk naar wat Jezus voor je heeft gedaan.
Vertrouw niet op jezelf maar op zijn kracht in de strijd.
De sleutel daarvoor is gebed:
dat is onmisbaar als je Gods bescherming wilt gebruiken.
'Bid voortdurend', zegt Paulus.

Dus niet alleen in de kerk, niet alleen voor je eten,
maar bij alles wat er gebeurt.
Dat als je ergens tegenop ziet, je God om kracht bidt.
Dat als je van iemand hulp krijgt, je God erom dankt.
Dat als je een keuze moet maken, je God om wijsheid bidt.
Dat als je met mensen in aanraking komt,
in het echt of via de media, je voor hen bidt.
Blijf in contact met God: hij vecht voor je.

dia 17 – zoek je zwakke plekken / find your weak spots
En gebruik die lijst van wapens eens
om de zwakke plekken in jouw bescherming op te sporen.
Want met alleen een helm of alleen een schild red je het niet.
Je hebt alle wapens nodig.
En de duivel weet precies wat je zwakke punten zijn.

Gebruik dus alle wapens, God geeft ze niet voor niets.
Als er leugens in je leven zijn,
of als je niet oprecht bent in je geloof,
als je niet iemand 'uit één stuk' bent,
dan is de gordel van waarheid een zwakke plek.
Als je wel met je mond gelooft maar niet met je leven,
als in de praktijk weinig blijkt van dat je christen bent,
dan is het harnas van je rechtvaardige leven een zwakke plek.
Als je ruzie maakt, niet wil vergeven, niet verbonden wilt
zijn aan elkaar,
dan zijn de sandalen van vrede een zwakke plek.
Als je vatbaar bent voor verleidingen, bijvoorbeeld de kracht
van geld,
dan is je schild van vertrouwen op God een zwakke plek.
Als je gelooft uit een schuldgevoel, als je twijfelt of God
wel van jou houdt,
dan is je helm van verlossing een zwakke plek.
En als je niet vertrouwd bent met Gods levende woorden,
dan is je zwaard van de Geest een zwakke plek.
Lees het lijstje thuis nog eens na, en zoek de zwakke plekken
in je bescherming.
Kijk dan naar Jezus, hoe hij voor je vecht.
En groei in de bescherming die God je geeft.

Want het nieuwe leven, het leven waarin Jezus alles is,
is de moeite van het beschermen waard!
Dan leef je pas echt, dan ben je pas echt vrij.
Blijf dus staan in het nieuwe leven.
En God zal je helpen.

A living faith needs protection:
use the protection that God gives to you.
That begins with looking how Jesus fights for you.
Don't trust yourself, but trust in his power.
The key is prayer.
Paul says: 'pray at all times.'
Not only in church or at supper, but at all times:

in everything that happens, involve God.

And use that list of weapons to find your weak spot:
you need all the weapons.

If there are lies in your life, it's the belt of truth that is your weak spot.

If you believe with your mouth but not with your life, it's the breastplate of righteousness.

If you don't want to be connected with each other, it's the shoes of peace.

If you are open to temptations, it's your shield of faith.

If you believe out of guilt, it's your helmet of salvation.

If you are not familiar with God, it's the sword of the Spirit.

Find your weak spot, look how Jesus fights for you and grow in the protection God gives unto you.

Because the new life, where Jesus is everything, is worth protecting!

Then you really live, than you're really free.

Keep staying in the new life and God will help you.

Amen.

Efeziërs 5:33 – Huwelijk met Christus

Het huwelijk: wat moet je daar eigenlijk mee? Dat Jezus leeft maakt ook voor je huwelijk verschil: het gaat in je huwelijk niet om jezelf maar om de ander. Net zoals Jezus als Bruidegom van de kerk houdt.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Psalm 63 : 1 en 2

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Opwekking 520 : 1, 4 en 5

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Efeziërs 5 : 21 – 6 : 9

Zingen: Psalm 45 : 4, 5 en 6

Preek over Efeziërs 5 : 33

Zingen: Opwekking 378 : 1, 3, 4 en 5

Kinderen terug

Lezen wet

Zingen: LvK Lied 217 : 1, 3 en 4

Gebed

Collecte

Zingen: LvK Lied 114 : 1, 2 en 3

Zegen

Huwelijk met Christus

Inleiding

dia 1 – zwart

Een wist-u-datje: er zijn precies twee woorden die op huwelijk rijmen.

Iemand die weet welke woorden dat zijn?

Het zijn: 'gruwelijk' en 'afschuwelijk'.

Je vraagt je af of het toeval is...

Nee, wees niet bezorgd, ik ben heel blij dat ik met Hanneke getrouwd ben,

dat is echt niet zo'n afschuwelijk huwelijk.

dia 2 – gevangenis

Maar het huwelijk heeft een niet al te best imago.

Bij het huwelijk denken veel mensen toch aan een soort gevangenis:

je zit aan elkaar vast.

En vaak valt de ander tegen...

Zij had gehoopt dat hij zo zou blijven als toen ze trouwden:
dat hij haar het hof zou blijven maken.

Maar nee, zijn buit is binnen, dus waarom moeilijk doen...

Hij had gedacht dat hij haar nog wel zou veranderen,
maar nee, de ergernissen groeien alleen maar.

Trouwen wordt wel gezien als het vergooien van je leven.

dia 3 – trouwen

Gek genoeg wordt het huwelijk tegelijk als iets geweldigs
gezien.

Bijna iedereen voelt aan hoe bijzonder de liefde tussen twee
mensen is.

Massaal kijken we 'Boer zoekt Vrouw',

en onze dag is goed als boer Jan en zijn Rianne serieus verder
gaan.

De trouwdag is het hoogtepunt van je leven,

tenminste als je alle bruiloftsfolders moet geloven.

Voor die dag krijg je geen herkansing, dus alles moet perfect
zijn.

Dus gooi er nog maar een paar duizend euro extra tegenaan...

Voor één dag is zij de prinses en hij haar ridder op het witte
paard.

Iedereen is dan even romantisch.

dia 4 – zwart

Het gaat vanochtend over het huwelijk.

Is dat alleen interessant voor getrouwde mensen?

Dat is in ieder geval niet mijn bedoeling.

Als je voorlopig nog niet van plan bent te trouwen,

is het wel goed om over het huwelijk na te denken.

En dan niet alleen over het verhaal dat de wereld erover
vertelt:

het christelijke verhaal is anders.

Het kan ook dat het huwelijk een pijnlijk onderwerp voor je is
omdat het je ermee confronteert dat je alleen bent

en een huwelijk er voor jou niet inzit.

Dan is het goed om te weten dat Paulus, die hier prachtige dingen zegt over het huwelijk, zelf altijd alleen is gebleven!

Het kan ook een pijnlijk onderwerp zijn omdat je vastloopt in je huwelijk.

Deze preek is niet bedoeld als huwelijkstherapie, maar misschien kun je er nog wel een inzicht uit halen.

dia 5 – huwelijk met Christus

Vandaag gaat het over het christelijk verhaal over het huwelijk.

Want Jezus maakt ook voor het huwelijk verschil.

Een paar weken geleden ging het erover

dat nu Jezus is opgestaan, ook wij mogen opstaan in een nieuw leven:

dat is Pasen in je leven.

In Efeziërs 5 vertelt Paulus wat dat voor het huwelijk betekent.

Hij vertelt over het huwelijk met Christus: dat het gaat om de ander.

1. Huwelijk voor jezelf?

dia 6 – huwelijk voor jezelf?

Dat is wel even wat anders dan hoe het huwelijk in Efeze werd gezien

en ook anders dan hoe het huwelijk in Nederland vaak wordt gezien.

Waarom zou je eigenlijk trouwen?

Dat doe je toch om gelukkig van te worden?

Het grootste probleem van veel huwelijken is dat het om jezelf gaat.

dia 7 – wel de lusten, niet de lasten

Dat was in Efeze ook aan de hand.

Paulus heeft het over liefde voor elkaar,

dat was in huwelijken in Efeze niet zo vanzelfsprekend.

Efeze is een van de belangrijkste steden van de oude Griekse

wereld,

en die wereld stond niet bepaald bekend om de hoge huwelijksmoraal.

Neem nu de godin Artemis, van vorige week.

Volgens de Griekse godenverhalen was haar vader de oppergod Zeus.

Zeus had een affaire met een zekere Leto, en daaruit is Artemis geboren.

Tja, en als zulke goden het voorbeeld moeten geven...

Dan weet je het wel: het huwelijk stelde er niet zoveel voor.

Waarom zou je het als man bij je eigen vrouw houden, als er zoveel mooiere vrouwen te vinden zijn?

En mooie vrouwen, die hadden ze in Efeze wel.

Zoals elke echte havenstad had Efeze geen gebrek aan prostituees.

Waarom waren die Efezische mannen eigenlijk nog getrouwd?

Nou, vooral omdat het je wel status geeft als je getrouwd bent,

en het wel handig is als er iemand voor je kinderen zorgt.

Wel de lusten, niet de lasten van het huwelijk.

dia 8 – hoge verwachtingen van het huwelijk

Gelukkig is de positie van vrouwen in Nederland een stuk beter.

Tenminste, dat geloven we graag, ik denk ook wel dat het zo is,

maar het kan echt nog wel beter!

Maar het 'wel de lusten, niet de lasten',

dat spreekt ons Nederlanders wel aan!

Het ideaal is een modelhuwelijk.

Je trouwt stapelverliefd, en dat zul je altijd blijven.

De verwachtingen van het huwelijk zijn torenhoog:

als je getrouwd bent, zul je pas echt gelukkig zijn.

Het huwelijk moet leuk zijn, moet je een goed gevoel geven.

Fantastisch als twee mensen van boven de 80 nog hand in hand over straat gaan.

Dát is het ideaal.

Maar die mensen van boven de 80,
dat zullen onze ouderen ongetwijfeld kunnen bevestigen,
zijn niet altijd stapelverliefd op elkaar geweest.
Zij hebben hard aan hun huwelijk moeten werken.
Want een huwelijk is niet alleen maar leuk en fijn.
Soms zijn de lasten veel meer dan de lusten.
En daar kunnen we maar moeilijk mee omgaan.
Als je geen voldoening meer in je huwelijk vindt,
als jij er niets meer aan hebt,
waarom zou je er dan nog mee doorgaan?

Het is altijd makkelijk om af te geven op de wereld om ons
heen,
maar volgens mij zijn we in de kerk helemaal niet zo anders.
Het ideaal dat het huwelijk altijd fijn is, dat je er iets aan
moet hebben,
dat zit ook bij onszelf heel diep.
We willen een huwelijk voor onszelf.

2. Huwelijk voor de ander!

dia 9 – huwelijk voor de ander!

Op dit gedeelte van Paulus over het huwelijk wordt veel
gemopperd:

vrouwen die het gezag van hun man moeten erkennen,
kom op zeg, we leven toch niet meer in de Middeleeuwen!

Een vrouw is niet minder dan een man!

Maar zo achterhaald is de boodschap van Paulus niet,
en het is al snel beter dan hoe we in Nederland met het
huwelijk omgaan.

Paulus zegt: in het huwelijk gaat het niet om jezelf, maar om
de ander!

dia 10 – vrouwen leven voor hun man...

Ja, Paulus zegt dat vrouwen het gezag van hun man moeten
erkennen.

Hij zegt niet dat vrouwen hersenloze wezens zijn
die zelf geen goede keuzes kunnen maken

en dat het daarom maar goed is dat er nog mannen zijn.

Dat maken we al wel snel van Paulus woorden...

Paulus heeft het sowieso niet over mannen en vrouwen in het algemeen:

het gaat hier om hoe vrouwen in hun huwelijk met hun man moeten omgaan.

Ze krijgen de opdracht het gezag van hun man te erkennen, ontzag voor hun man te hebben.

Even anders gezegd: vrouwen moeten niet hun eigen gang gaan, want ze horen bij hun man.

Vrouwen moeten niet voor zichzelf leven, maar voor hun man.

dia 11 – ...mannen leven voor hun vrouw

Dat is in onze wereld misschien best schokkend,

maar voor de Efeziërs niet:

'natuurlijk is de vrouw er voor haar man!'

Maar dan komt pas de echt grote schok voor de Efeziërs:

de man moet zijn vrouw liefhebben.

Dat klinkt voor ons dan nog wel weer logisch, waarom zou je anders trouwen...

Maar Paulus zegt er nog iets achteraan:

mannen moeten hun vrouw liefhebben zoals Christus de kerk heeft liefgehad.

Die liefde gaat dus heel ver!

Jezus hield zoveel van ons dat hij zijn leven heeft gegeven:

het ging hem niet om zichzelf maar om ons.

Met die liefde van Christus moeten mannen hun vrouw liefhebben.

Met andere woorden:

mannen moeten niet voor zichzelf leven, maar voor hun vrouw.

Paulus geeft vrouwen rechten.

En kinderen en slaven ook al.

Iets wat in die samenleving ondenkbaar was.

Mannen, ouders en slaveneigenaars kunnen wel denken dat ze heel wat zijn,

maar hun gezag is pas wat waard als het met Christus' liefde

wordt uitgeoefend.

Het is dus absoluut niet Paulus' bedoeling dat mannen de baas gaan spelen:

mannen moeten zichzelf juist geven voor hun vrouw.

dia 12 – geheim van goed huwelijk: jezelf geven

Wat betekent het dan dat de man het hoofd is van zijn vrouw?

Eerlijk gezegd, ik weet het niet precies.

Bij Hanneke en mij is het in ieder geval niet zo

dat als we het ergens over oneens zijn,

dat mijn stem zwaarder weegt dan die van Hanneke.

Zo zijn wij niet getrouwd.

(Ja, dat was een woordgrapje.)

Het betekent in ieder geval dat mannen verantwoordelijkheid hebben voor hun vrouw.

En uiteindelijk ligt het ook niet zover uit elkaar:

vrouwen die ontzag hebben voor hun man

en mannen die hun vrouw met Christus' liefde liefhebben:

allebei moeten ze zichzelf opgeven en zich op de ander richten.

Dat is het geheim van een goed huwelijk!

Even een kort zijstraatje:

daarom hoort seks ook binnen het huwelijk.

Seks gaat namelijk niet om jezelf,

niet om het bevredigen van je eigen behoeften,

ook al is dat wel wat je overal krijgt voorgeschoteld.

Seks gaat om de ander.

Goede seks is seks vanuit de liefde van Christus.

Alleen in het huwelijk is dat veilig.

3. Huwelijk met Christus

dia 13 – huwelijk met Christus

Paulus heeft hoge idealen.

Het probleem met idealen is dat de praktijk weerbarstig is...

Het is nog niet zo makkelijk om de ander zuiver lief te hebben,

om niet voor jezelf maar voor de ander te leven.

En wat als je in een ongelukkig huwelijk zit,
je het probeert vol te houden, maar je niet echt aan elkaar
verbonden bent?

Is wat Paulus zegt dan niet veel te hoog gegrepen?

dia 14 – huwelijk van Jezus met de kerk

Voor een antwoord daarop moeten we kijken naar Jezus.

Want Paulus heeft het niet alleen over de liefde tussen man en
vrouw:

hij heeft het ook over de liefde van Christus voor zijn kerk.

Paulus haalt een tekst uit Genesis 2 aan over het huwelijk:

‘daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich
hechten aan zijn vrouw,

en die twee zullen één lichaam zijn.’

En dan zegt Paulus: ‘ik betrek dit op Christus en de kerk.’

Met andere woorden: Jezus heeft zijn Vader verlaten om zich te
hechten aan de kerk,

om met ons één lichaam te worden!

Uiteindelijk gaat het om het huwelijk van Jezus met de kerk.

Dat is nog eens hoogdravend, maar Jezus maakt het wel waar.

dia 15 – huwelijk mag pijn doen

Dat huwelijk van Jezus maakt verschil voor onze huwelijken.

Het laat zien dat een huwelijk pijn mag doen.

Een huwelijk waarin het gaat om de ander,

is niet alleen mooi, maar kost je ook heel veel.

Jezus heeft in de kerk niet bepaald de ideale bruid:

Jezus geeft alles, hij geeft zichzelf, maar de bruid is druk
met zichzelf.

Je zou zeggen: ‘Jezus, stop er maar mee, dit kan geen goed
huwelijk worden.’

Maar Jezus gaat door!

Dat mag je moed geven als je huwelijk pijn doet.

Trouwens: elk huwelijk doet pijn.

Omdat het zo diep in ons zit eerst aan onszelf te denken,

zijn alle relaties per definitie moeilijk.

Echte liefde doet ook pijn, dat hoort erbij.

De vraag is alleen: hoe ga je daar mee om?

Leer dan van Jezus.

dia 16 – huwelijk is niet alles

Het huwelijk van Jezus met de kerk

helpt ook om het huwelijk te relativieren.

Dat klinkt misschien gek, want het gaat steeds over hoe goed het huwelijk is,

maar je huwelijk kan ook te belangrijk voor je worden.

Ik had het al over torenhoge verwachtingen van het huwelijk.

Dan kan het alleen nog maar tegenvallen.

Je krijgt in je huwelijk niet het geluk waar je op had gerekend.

Jezus leert dan: je geluk is niet afhankelijk van je huwelijk.

Christus is de bruidegom, en wij de bruid.

Dat is het echte huwelijk, waar het uiteindelijk om gaat.

Maak daarom van je huwelijk geen afgod.

Dat echte huwelijk, dat is ook goed nieuws als je niet getrouwd bent:

misschien mis je nu wel die bijzondere liefde,

maar de liefde tussen man en vrouw

valt in het niet bij waar het naartoe wijst:

de bruiloft van Christus met zijn bruid.

Daarom kon Paulus ook gerust ongetrouwd blijven.

4. Geef jezelf

dia 17 – geef jezelf

Terug naar het 'gewone' huwelijk.

Het geheim van een goed huwelijk

is dat het niet gaat om jezelf maar om de ander.

Dat is helemaal niet gewoon maar heel bijzonder!

Een huwelijk is jezelf geven.

dia 18 – bind je aan elkaar

Trouwen wordt vaak gezien als een mooi feestje

om de liefde tussen man en vrouw te vieren.

Het moet vooral een geweldig feest zijn,

en je kunt er maar beter mee wachten tot je er veel geld aan

kunt uitgeven.

Reken maar op minstens tienduizend euro.

Met een bruiloft is er alle reden voor een feest, maar het gaat niet om het feestje en de mooie dag.

Die duizenden euro's zijn niet nodig om te trouwen.

Hanneke en ik zijn jong getrouwd, Hanneke was 21, ik 23.

Ik heb toen wel eens de vraag gekregen: waarom zou je trouwen?

Nou, niet om de mooie trouwdag dus.

Zo veel hadden we als studenten niet te besteden...

Wel om veilig bij elkaar te zijn, om onze relatie te beschermen.

Want iemand liefhebben, het beste voor iemand zoeken, dat is makkelijk als je stapelverliefd bent.

Maar wat als de verliefdheid er gewoon even niet is, je de liefde niet meer zo voelt?

Hanneke en ik hebben beloofd dat we bij elkaar horen, wat er ook gebeurt.

Als je je echt aan elkaar wilt geven, dan hoort het huwelijk erbij.

Dan zit je vast aan elkaar.

En dan ga je tegen de stroom in:

je volledig aan elkaar geven, je aan elkaar binden, dat is moeilijk!

Voor veel mensen is dat zelfs intiemer dan seks.

Geef jezelf aan elkaar, bescherm het in een huwelijk.

dia 19 – investeer in het huwelijk

En als je dan getrouwd bent, dan gaat het niet vanzelf.

Je moet dan jezelf blijven geven,

want liefde is niet een goed gevoel, maar een opdracht.

Het gaat niet om jou, het gaat om de ander.

Probeer dus te ontdekken wat de ander wil,

en ga het dan niet zo ombuigen dat het uiteindelijk toch weer wordt wat jij wilt.

Laat elkaar merken dat je van elkaar houdt,

en neem tijd voor elkaar!

In je huwelijk moet je gewoon investeren,
niet pas als het te laat is.

Daar zijn trouwens ook cursussen voor,
bij voldoende belangstelling zouden we best eens kunnen kijken
of we zo'n cursus in Franeker kunnen organiseren.

dia 20 – leef voor de Bruidegom

Wat in het huwelijk geldt, geldt ook breder: geef jezelf.

Jezus leeft, hij is je Bruidegom, en daarom hoef je niet voor
jezelf te leven.

Wees er voor anderen, niet alleen als je er zelf iets aan
hebt,

juist ook als je zelf iets kunt geven.

En of je nu getrouwd bent of niet,

samen kijken we uit naar de grote bruiloft,

naar Christus, onze bruidegom.

Amen.